

METODICKÝ PRŮVODCE K UČEBNICI ŠKOLÁK 1

Str. 4-5: PÍSMENO O, TÉMA PODZIMNÍ ÚRODA

VNITŘNÍ STRANA OBÁLKY: Netradiční aktivity s obrázkovým obsahem na začátku učebnice.

Najít písmenko, kterým začíná moje jméno, název naší obce, jméno kamaráda... Najít a vybarvit všechna písmenka, která umím přečíst, říkat k nim názvy obrázků a přitom s patřičným důrazem vyslovovat náslovnou hlásku (*O jako ovoce, S jako sluníčko, A jako anděl*).

METODICKÝ POSTUP PŘI VYVOZENÍ NOVÉHO PÍSMENE

1. Učíme se nové písmenko vyslovit - volat (krátce, dlouze, nahlas, potichu).
2. Přečíst **písmenkovou pohádku**: Slova začínající na O, jména, živočichové.

Kruh: Žáci říkají, co by chtěli objevit v kouzelném oříšku a proč.

3. Bílé písmeno na horní liště v učebnici několikrát vykroužit pastelkou s využitím rytmizační říkanky uvedené na konci každé písmenkové pohádky (*Ořechy jsou vysoko, vypadají jako O*).

4. Nové písmenko poznáváme zrakem: Můžeme vymodelovat z plastelíny (z jiného materiálu); písmenko vytvoříme z prstů, z paží, z těl několika dětí, z ovoce, o kterém se v této kapitole učíme, z oříšků, z okurek; písmenko hledáme ukryté ve vybarvovacím obrázku, kroužkujeme písmenko v básničce; v bludišti.

5. Písmeno píšeme nejdříve prstem ve vzduchu, do písku, do mouky, na tabulku, na řádek v učebnici, do Pepovy písanky 1.

6. Písmenko vystříhneme (viz příloha, vybarvíme, rozstříháme a na předlohu v učebnici nalepíme - dbáme na pečlivost a přesnost, O je „vyšší než širší“).

7. Hlásku poznáváme sluchem: O nás probudí; úkoly v učebnici na sluchovou analýzu slov (začátek slova, konec). Vymýšlet nebo hledat ve třídě slova, která na danou hlásku začínají:

HRA: Děti, děti, kdo tu je, kdo se na O jmenuje? Děti, děti, co tu je, co se na O jmenuje?

PRÁCE S MŘÍŽKOU - hláskovat slova „marťanština“, vytleskávat slabiky, určovat délku, pokládat písmenka na správný rámeček podle pozice ve slově, zapsat písmenko O na správné místo do tabulky.

8. Písmenko lze upevnit dalšími úkoly:

- velký tvar písmene O lze vyplnit otisky prstů, obrázky na O nebo slovy;
- nedokončený obrázek oka: najít a vybarvit O, dokreslit oko a kolem psát nebo malovat, co všechno „na O“ viděl Pepa za oknem.

9. ÚKOLY PRO ČTENÁŘE - možno využít:

Obrázky třídit podle náslovné hlásky, psát k nim slova...

10. Písmenka upevňujeme hmatem a tím, že je vytváříme z různých materiálů, vytrháváme, modelujeme z modelíny. Nové písmeno také můžeme vytrhávat a lepit, vytvářet z prstů, z těl dětí, z různých přírodnin, kreslit houbou + vodou, psát na tabulku, do písku, do krupice...

Mgr. L. Danková (ZŠ Valašské Meziříčí)

Str. 4/1: PÍSMNENO O

Postup pro vyvozování nového písmenka je pro všechny stránky totožný. Děti se naučí na prvních kapitolách a posléze zvládnou spoustu úkolů samostatně.

O = první probírané písmeno; všichni umí O vyslovit; lze volat, prodloužit na Ó; je snadné i na psaní.

Čteme jen velká písmena, ale žáci při vyvozování písmen vidí i malé tvary.

Po PŘEČTENÍ PÍSMENKOVÉHO PŘÍBĚHU nové písmeno:

- vykroužíme ve vzduchu;
- vytvoříme z prstů, z paží, z různých materiálů, pečeme, vymodelujeme...

Mgr. Petra Divišová, Mgr. Lucie Šimečková

Na ŠEDOBÍLÉM obrázku v učebnici vykroužíme O různými barvami v rytmu říkanky z písmenkových příběhů:

OŘECHY JSOU VYSOKO, VYPADAJÍ JAKO O.

Hra: *DĚTI, DĚTI, KDO TU JE, KDO SE NA O JMENUJE?* - vymýšlet jména *DĚTI, DĚTI, CO TU JE, CO SE NA O JMENUJE?* - vymýšlet názvy věcí, zvířat

Současně se čtením nacvičujeme na řádku pod horní lištou psaní O - hůlkovým písmem. Pozor na mezeru na prst (mezi písmeny, později mezi slovy).

Str. 4/2

Úkol zrakového vnímání správného tvaru písmene O a zkvalitňování jemné motoriky pečlivým vybarvováním.

Při vybarvování těchto obrázků je praktické volit světlejší barvy a „nerýt“, aby byla písmenka pod barvou viditelná.

Str. 4/3

Písmeno = napsané; hláska je vyslovená.

Analýzu slova na hlásky trénujeme každý den tak, aby děti slyšely nejen náslovnou hlásku, ale i další hlásky ve slově a postupně si uměly každé slovo vyhláskovat (řici marťansky).

! Analýzu slova na hlásky potřebují všechny děti, když chtějí slovo napsat – bez ohledu na to, jako metodou se budou učit číst.

Jedná se o úkol na sluchovou analýzu slov. Rada:

1. Nejdříve společně přečíst názvy obrázků, aby děti přesně věděly, co obrázky představují: (jahoda, víno, okurka, ořechy, jablko, opice).
2. U obrázku, jehož název na zadanou hlásku nezačíná, rámeček na písmeno ŠKRTNOUT!

Problémový úkol: Který obrázek sem nepatří?

U podobných úkolů podporujte více možností řešení dle různých hledisek + argumentaci žáků proč: *Nepatří sem opice, protože to není úroda. Nepatří sem jablko, jahoda a víno - nezačínají na O. Na 1. řádek nepatří okurka - není ovoce. Na 2. řádek nepatří ořechy a opice – nejsou ovoce.*

Str. 4/4

Úkol na prostorové vnímání tvaru písmene - doporučuji písmeno z přílohy prvně vybarvit, potom rozstříhat, naskládat na předlohu a nakonec nalepit. Dbát na přesnost a pečlivost!

Pozor u písmene O, které je vyšší, než širší, aby děti nevytvořily „ležatý ovál“.

Str. 4/5

Práce s motivační básničkou k danému tématu:

- báseň čte učitel nebo čtenář; několikrát opakujeme, lze střídat řady, kluci-děvčata, aby se děti naučily z paměti (trénink paměti).

Báseň rytmizujeme - vytleskáváme, vypočodujeme, názorně předvádíme dlouhé, krátké slabiky (např. vzpažení, připažení, na špičky a do dřepu...)

HRA HLÁSKA O NÁS PROBUDÍ: Učitel říká pomalu slova daného řádku; žáci leží na lavici a jakmile uslyší slovo na O, zvednou hlavu.

Děti hledají a kroužkují všechna O na rádcích - důležité dodržet směr čtení řádků zleva doprava, řádky zpočátku podložit podložkou, ukazovat si prstem, jít postupně, důsledně.

Počítat zakroužkovaná O, ukazovat počet na prstech.

Mgr. Lenka Danková:

Děti při kontrole úkolu na IA tabuli říkaly např. u slova STOJÍ: „1. řádek, 2. slovo, 3. písmeno.“

LIŠTA S PÍSMENY DOLE NA STRÁNCE

Na každé sudé stránce dole je lišta s probranými písmeny. Čtením těchto písmen by měla začínat každý den domácí příprava na čtení - ukázat rodičům.

Aby děti mohly postupně číst slova, musí bezpečně znát probraná písmena.

Str. 5/1

"Čtenáři" mohou psát k obrázkům celá slova, nejen počáteční písmeno (OSEL, OVEČKA, OKO, OKNO, OBLOHA, OVOCE, OŘECH, OHENĚ, OPÉKÁ). Můžou pracovat kooperativně, psát slova na lístečky a lepit je k obrázku, který jim zvětšíme.

Str. 5/2

HRA KLAVÍR: Mnoha dětem pomáhá ukazovat si při marťanštině pořadí písmen na prstech, přikládat prsty k okýnkům mřížky a zapsat O do okýnka, u kterého je vyslovujeme a na které při marťanštině současně ťukáme.

Čtenáři zapisují celá slova.

PRÁCE S MŘÍŽKOU - hláskovat slova, vytleskávat slabiky, určovat délku.

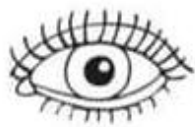
Str. 5/3

S obrázky ovoce lze dále pracovat:

- vybarvovat podle diktátu: hrušky žlutě, jablka červeně...
- škrtnout, co neroste u nás;
- počítat;
- modelovat z modelíny;
- určit, co mi chutná;
- zakrýt a vyjmenovat, co jsem si zapamatoval/a;
- náslovná hláska;
- učitel (nebo žák) řekne: O Ř E CH; děti ukáží obrázek a řeknou celé slovo;
- "čtenáři" píší názvy...

STEJNÝM ZPŮSOBEM MŮŽETE VYVODIT I DALŠÍ PÍSMENA.

PRO RYCHLÍKY A ČTENÁŘE KE STR. 5/1

OKO

OSEL

OVOCE

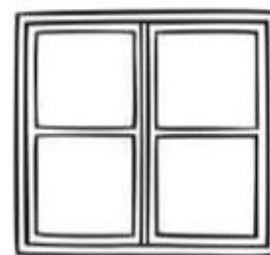
OKURKA

OŘEZÁVÁTKO

OBLOHA

OKNO

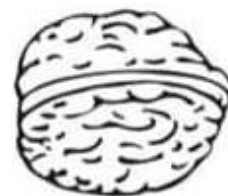
OPICE

OŘEŠÁK

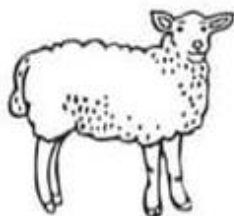
OHEŇ

OŘECH

OPÉKÁME

OVEČKA

OČI

OLA

Str. 6-9: PÍSMENO S, TÉMA STROMY

Motivační píseň: Sluníčko, sluníčko. Stromy (Svěrák, Uhlíř).

Pohybová výchova

„Svítime jako sluníčko“ (obličej, celé tělo), pozdrav slunci.

Písmeno S vytvářet z prstů, z provázku, z těl dětí, z modelíny, S jako sluníčko, serpentiny, silnice, z provázku + obrázků, pečená písmenka.

(Mgr. Lucie Šimečková; Mgr. Petra Divišová, Mgr. Lenka Klimková)

ZŠ Dyjákovice

Výtvarná výchova

Malovat sluníčka kombinovanou technikou - voskovky + anilinové barvy, do pozadí bílou voskovkou písmeno S.

Mgr. Romana Tylečková, ZŠ Krmelín

Str. 6/5

ZAMYŠLENÍ: Co si asi přejí stromy ke svému svátku?

Psát, malovat, tvořit věty.

Říkat přání a "předávat" dárek: „Milý, strome, já ti přeji hodně sluníčka. Milý, strome, já ti daruji konev vody.“

Str. 7/3

Tvořit celé věty, podstatná jména správně skloňovat: *V lese můžeme vidět (pozorujeme, potkáme) zajíce s veverkou.*

Děti mohou vytvářet podobné věty např. z pohádkových postav, nebo z ovoce (spojit dva obrázky předložkou S: *jablko S hruškou; Jeníček S Mařenkou...*)

TABULE: Číst dvojice obrázků spojené písmenkem S

Lípa S listy. Sluníčko S paprsky. Srnec S parůžky. Smrk S jehličím.

Str. 8/1: TRÉNUJEME NÁZVY ČÁSTÍ STROMŮ - strom, kořen, kmen, větve, listy, květy, plody. Současně "čteme" věty: „*Strom je kmen S kořeny, S větvemi. Strom jsou větve S listy, S květy, S plody. Strom tvoří...*“

Str. 8/2

Opakujeme třídění dřevin na stromy - keře, stromy listnaté a jehličnaté.

Můžeme předvádět také pomocí postavení těla: keř - podřep, strom listnatý - má korunu (vzpažit), strom jehličnatý (stoj a upažit).

Práce s názvy dřevin: Známa písmena, slabičná stavba.

Str. 8/3

Hvězdičkový úkol: Hvězdičkou jsou v učebnici označeny náročné úkoly pro rychlejší čtenáře. **Řešení:** Slunce, Mrak, Rýč, Kaštan (SMRK).

Str. 9/1: METODICKÝ POSTUP PŘI VYVOZENÍ SLABIKY

Také v **genetické metodě** musíte děti naučit spojit a přečíst nejdříve 2 hlásky do slova (lze využít jednoslabičná slova a přečíst je stejným „splývavým“ způsobem. Např. slovo MÁ - někdo něco má).

1. Pojmenujeme obrázek: SOVA.
2. Slovo vyhláskujeme (řekneme marťansky, každá hláska = 1 zdvihnutý prst, jako bychom počítali počet hlásek.)
3. KLAVÍR: Do mřížky zapíšeme známá písmena na správné pozice (k tomu nám právě pomohou prsty - ťukáme prsty na jednotlivá okýnka mřížky a současně vyslovujeme hlásky).
4. Na počátku nejvíce pomáhá "splývání":

Zvedneme kartičku s písmenem S - děti začnou jemně syčet, vyslovovat S.

Ke kartičce S postupně přidáváme kartičku s písmenem O a žáci k S přidají O a vysloví SSSSSSS O - až spojí SO.

Splývání lze evokovat obloučkem psaným současně se čtením pod slabiku.

Tečka u slabiky (v obloučku) znamená, že SO je slabika krátká.

!!! Bez slabiky se neobejdeme u diferenciaci délky. Doporučuji tento způsob čtení slabik dětem ukázat, i když učíme hláskování. Můžeme využít čtení jednoslabičných slov: MÁ, DO, PO, NA apod.

Při pozdějším požadavku nevyslovovat hlásky, ale přečíst celé slovo, může některým dětem (obzvláště pokud mají oslabené sluchové vnímání) k jistějšímu a plynulejšímu čtení delšího slova pomoci čtení slova po menších celcích (slabikách). Takové děti se najdou téměř v každé třídě a genetická metoda čtení pro ně není vhodná ani zvládnutelná.

**!!! NEUČTE DĚTI ČÍST SLABIKY Z IZOLOVANÝCH PÍSMEN (S, O = SO).
NAUČTE TENTO „SPLÝVAVÝ POSTUP“ TAKÉ RODIČE.
RODIČE ČASTO DĚTI PLETOU TÍM, ŽE JIM ŘÍKAJÍ: „S a O“, S a E, S a I“.**

Nečtěte izolované nesmyslné slabiky - snažte se slabiku spojit se slovem, ve kterém ji najdeme, tvořit slova začínající na dané slabiky, kreslit k nim obrázky.

Str. 9/3

Doporučuji vždy nejdříve a společně pojmenovat obrázky: salám, socha, maso, solí, sele, sova.

Str. 9/hvězdička: Vyluštěná slova mohou žáci psát. Ostatní žáci se mohou k hvězdičkovým úkolům vracet později, plnit si je sami doma nebo ve volných chvílích. Jsou to úkoly "nepovinné", primárně určené pro pokročilejší čtenáře, aby se nenudili a byli efektivně zapojeni do výuky.

Str. 10-12: PÍSMENO A, TÉMA ANGÍNA

Hlasová výchova:

ŘÍKANKA nebo PÍSNÍČKA: *Listopad, listopad, lísteček nám na dlaň spad.
Spadl lístek z javora Amálce (Alence, Andulce, Alžbětce, Andrejce) až do dvora.
Spadl lístek z javora Alexandře (Antonii, Alexovi) do dvora - jména na A.*

TABULE:

Číst dvojice obrázků spojených spojkami A, S. (viz str. 7/3).

Mohou to být zvířecí dvojice, pohádkové, dvojice přírodnin...

Ukázky ZŠ KRMELÍN, ZŠ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Str. 11: Ája má angínu

TABULE: společně tvořit věty s více slovy:

Á ____ obr. postel. ÁJA LEŽÍ V POSTELI. ÁJA SEDÍ NA POSTELI.

Á ____ obr. pusa. ÁJA OTEVŘELA PUSU.

Aby žáci získali představu o **stavbě věty**, o slovech ve větě, začátek, konec, počet slov..., lze každé slovo dané věty napsat na kartičku.

Žák drží kartičku a představuje dané slovo. Žáci si stoupnou vedle sebe tak, aby vytvořili větu, vyznačíme mezery mezi slovy, na konec „věty“ položíme zmačkaný papír jako tečku (nejmenší žáček ve třídě může dělat na konci věty tečku).

Tvořit věty k obrázkům s 1 slovesem: Ája běhá, pouští, utíká, sedí, pláče, nařiká, fňuká, otvírá, ukazuje, leží, - předvádět PANTOMIMOU.

PASTELKOVÝ - BAREVNÝ DIAGRAM: Jak se cítím, když jsem nemocný.
Čtvrku papíru pokrýt barvami a tvary, které mi evokují nemoc.

Nemoc: Jaké nemoci známe? Kdo už měl angínu? Jak to poznáme?

Prevence proti nemocem - hygiena, kapesník, zakrýt pusou při kašli, otužování, vitamíny, pohyb. Co dělám, když jsem nemocný/ nemocná? Kdo se o mě stará?

HÁDANKY:

Jak se jmenuje nemocný člověk? (*Pacient.*)

Jak se jmenuje budova, kde leží nemocní lidé? (*Nemocnice.*)

Jak se jmenuje dopravní prostředek, který vozí nemocné lidi? (*Sanitka.*)

Kdo pracuje v nemocnici? Kdo se stará o pacienty? Povolání: lékař, zdravotní sestra. Co dělá Pepíčková maminka?

VARIANTA HÁDANEK (marťanština):

Co dělá S – A – N – I – T – K – A? Kdo už byl někdy v N E M O C N I C I ?

Str. 11/1

1. PRÁCE S DÉLKOU HLÁSKY ve slově ÁJA (Á-A.)

Zařadit hlasové cvičení - přehánět výslovnost: Jeden žák: "Ahoj, Ájo, jak se máš?" 2. žák (Ája): Ahoj, Petře (jméno dítěte), vždyť to znáš."

2. PRÁCE S VĚTOU (slova ve větě) - slova podtrhávat barevně, označovat sirkami, lístečky, oddělovat čarou - "mezera na prst"; slova počítat...

Pohybové: Jedno dítě představuje jedno slovo ve větě. Děti se postaví do řady a tím "vytvoří větu" - mezera mezi slovy "na krok". Na konec věty dáme míček, papírovou kuličku (=tečka).

Skákaná: Žáci postupně vysloví slovo, které představují a poskočí o krok vpřed. Vymýšlíme věty na určitý počet slov.

Cvičení lze využít také pro samostatnou práci zdatných čtenářů, kteří mohou:

- vytvořit komiks a na linky dopsat vhodná slova z nabídky;

- napsat vlastní věty k obrázkům; vymyslet konec, ponaučení nebo věty níže rozstříhají a nalepí je k jednotlivým obrázkům.

ÁJA POUŠTÍ DRAKA.

ÁJA NEMÁ ČEPICI.

ÁJU BOLÍ V KRKU.

ÁJA PLÁČE.

ÁJA ŘÍKÁ ÁÁÁÁÁ.

ÁJA SI MĚŘÍ TEPLITU.

ÁJA LEŽÍ V POSTELI.

ÁJA UŽÍVÁ LÉKY.

Str. 11/2

Přemýšlet, co opravdu pomáhá k léčbě (co léčí) a co nám JEN zpříjemní ležení v posteli?

Diskutovat o nemocech, o tom, jak se při nemoci cítíme, jak poznáme, že jsme nemocní, jak se bráníme proti nemocem (prevence), co dětem pomáhá k uzdravení. Jakou nemoc, kdo prodělal?

Výtvarná a pracovní výchova

Angína uzavřená ve sklenici - kombinovaná technika. Nejprve na výkres A5 tvořit barevné kaňky. Po zaschnutí kaňkám (bacilům) domalovat zlé obličej - mračí se, zlobí se. Obličej vystrihnout. Následně dolepit na výkres, který je vystrížen do tvaru zavařovací lahve a vypsán velkými tiskacími A. Na závěr na barevný papír dopsat slovo ANGÍNA a podpis autora a dolepit do hrdla.

STRANA 14/1: METODICKÝ POSTUP PŘI VYVOZENÍ SLOVA

Slovo MÁMA je ideální na ukázkou, jakými způsoby číst slovo. Z písmen slova MÁMA totiž můžeme složit:

a) Dvě slabiky lišící se pouze délkou - MA, MÁ; - učíme číst splývání, Stejně jako slabiku SO, zároveň vytleskáváme délku a pečlivě, až přehnaně vyslovujeme dlouhou slabiku.

b) Jednoslabičné slovo s otevřenou slabikou - MÁ (někdo něco má);

c) Jednoslabičné slovo s uzavřenou slabikou - MÁM (já něco mám); - slovo řekneme mat'ansky, složíme z písmen, dopíšeme do mřížky a pokusíme se přečíst najednou (splýváním - držíme slabiku MÁ A přidáme M, současně uděláme oblouček pod všemi třemi písmeny.)

d) Dvojslabičné slovo s otevřenou slabikou - MÁMA; ukážeme dětem více způsobů, jak číst slovo:

- mohou nahlas říci po hláskách M Á M A a vyslovit najednou MÁMA;

- mohou číst po slabikách MÁ MA - pod slabiky si dělají obloučky a postupně u jednodušších a nacvičených slov slabiky spojují dohromady, čímž přecházejí k vázanému slabikování, až k plynulému čtení slov.

!!! DOKUD DÍTĚ NEMÁ DANÉ SLOVO OFOCENÉ VE ZRAKOVÉ PAMĚTI, PŘÍPADNĚ NEROZUMÍ JEHO VÝZNAMU, NEMÁ JE NACVIČENO A ZAFIXOVÁNO, NENÍ SCHOPNO SLOVO PŘEČÍST NAJEDNOU). POKUD JE K TOMU BUDEME NUTIT, BUDE SI ŽÁK HLEDAT CESTU, JAK TO ZVLÁDNOUT, TZN., ŽE SI ZAČNE SLOVA PŘEDŠEPTÁVAT (tichý sklad). V ETAPĚ NÁCVIKU ČTENÍ (v průběhu 1. ročníku) MŮŽE DÍTĚTI U KAŽDÉHO SLOVA VYHOVOVAT JINÝ ZPŮSOB A JE SCHOPNO ZPŮSOBY ČTENÍ (METODY) BEZ PROBLÉMŮ KOMBINOVAT. POKUD MU UKÁŽEME VŠECHNY CESTY A DÁME MU MOŽNOST ČÍST, JAK NEJLÉPE V DANOU CHVÍLI DOVEDE.

K ukázce, jak přečíst slovo MÁMA využijte kartičky s písmeny, SKLÁDACÍ ABECEDU, manipulace s nimi, mřížku a také „roháček“ na str. 14 pomůže k systematickému postupu vyvození slov se zvyšující se náročností.

ČTENÁŘSKÝ DRIL

Od strany 13 je u každého nového písmena nahoře na stránce napsáno, kde k němu žáci najdou „ČTENÁŘSKOU TABULKU“ (První tabulka je na str. 31). Tabulky slouží k domácí přípravě, ke čtenářskému drilu, k tomu, aby rodiče i děti věděli, co mají trénovat.

Ideálně - ukázat rodičům, jak s tabulkou mají doma pracovat.

Každý den číst min. 1 řádek a k němu různé činnosti: Lze číst slova na řádcích (vždy zleva doprava), ve sloupcích (dolů i nahoru), slova postřehovat (1-kolečko

= MÁMA), tvořit na slova hádanky, říkat slova mat'ansky a žáci ukáží + přečtou celé slovo, pracovat s významem slov (živočichové, jména, osoby...).

Vyznačovat slabičnou stavbu, obloučkovat, slova opisovat...

U každého nově probíraného písmena je odkaz na konkrétní řádky, které je nutno trénovat. Vyskytují se i "hvězdičkové" úkoly pro zdatné čtenáře. Ostatní žáci se k nim mohou vracet postupně.

Str. 14

MÁMA (Máma nám snese modré z nebe, zaslouží si medaili.)

KOMUNITNÍ KRUH: Co znamená, že někomu sneseme modré z nebe? Komu bys snesl/a modré z nebe? Za co si tvoje maminka zaslouží medaili?

Str. 14/1

Čtení slova MÁMA různými způsoby - GENETICKY, SLABIČNĚ I GLOBÁLNĚ.

MÁMA: M Á M A, ale taky MÁ MA. Současně slabika MÁ je také slovem.

Hláskujeme, vytleskáváme slabiky (dlouhá, krátká), pod slabiky můžeme udělat oblouček s čárkou a tečkou.

Děti uvidí různé možnosti, jak slovo číst a postupně si budou volit podle toho, co jim vyhovuje!

Slovo skládáme z písmen, zapisujeme do mřížky a také na stírací tabulku:

BÁSNIČKY o mamince:

*Maminko má milá, moje zlatá matko,
vy jste jako holub a já holoubátko.
Vy jste holub sivý, já holoubek bílý,
kde jsme se v tom širém světě natrefily?*

*Moje máma, to je máma,
ta je jako z růže květ.
V poledne, když přijdu domů,
řeknu: "Mámo, já bych jed."
Moje máma, to je máma,
umí z švestek knedlíky.
V poledne, když přijdu domů,
řeknu: "Mámo, hlad mám veliký."*

Str. 14/3

Kroužky před větami slouží k barevnému označení vět, aby se žáci v textu lépe orientovali ("*Čti červenou větu.*").

U čtení vět - postupovat důsledně zleva doprava a hlavně SI UKAZOVAT. Ukazování prstem je ideální, protože záložky se pořád ztrácejí. Navíc prst dobře poslouží jako pomůcka při čtení (na obloučkování, odkrývání částí slov).

VYPOZOROVALA JSEM, ŽE DĚTI, KTERÉ SI DŮSLEDNĚ UKAZUJÍ, JSOU PŘI ČTENÍ JISTĚJŠÍ A SOUSTŘEDĚNĚJŠÍ.

POMOC MAMINCE, MOTIVAČNÍ ČTENÍ:

Pepova maminka má dnes dlouhou směnu v nemocnici. Ráno při odchodu do školy řekla Pepíčkovi: „Až přijdeš ze školy, utři prosím nádobí a vynes koš.“ Pepíček přikývl a odešel do školy.

Po příchodu domů si začal hrát se stavebnicí. Ani se nepřevlékl a pustil se do hraní. Na povinnosti úplně zapomněl. Maminka přišla večer domů a úkol nebyl splněn. Byla smutná a zlobila se, že Pepíček nesplnil, co slíbil.

Diskuse: Co znamená, když dám někomu své slovo.

Předvádět pantomimou, s čím můžeme mamince pomoci, určit, co by který člen rodiny mohl doma dělat a jak by to mamince pomohlo, co by mohla maminka dělat v ušetřeném čase. Proč bychom měli rodičům pomáhat? Jaký to má smysl? Můžeme nějak pomoci starým lidem, babičkám, dědečkům? Děti vzpomínají, s čím potřebovaly naposledy pomoc a komu naopak pomohly.

METODA PŘÍMKA POSTOJŮ: Vyučující říká výroky a žáci se místo odpovědi postaví na místo na zemi, na „číselné ose“ dle své odpovědi:

0 = nevím, **+** = ano, souhlasím, **-** = ne, nesouhlasím.

VÝROKY: *Je správné mamince pomáhat. Každý den doma s něčím pomáhám. Děláním rád domácí práce. Maminka zvládne všechno sama a nepotřebuje pomoc*

Str. 15/1

PORTRÉT MAMINKY - motivace: hledá se maminka (jak policisté sestavují portrét hledané osoby, na co se zaměřují).

1. OBLIČEJ: tvar, poznávací znamení (jizvička, znamínko, d'olíček)
2. VLASY: délka, barva, účes, ofina - na kterou stranu
3. OČI: tvar, velikost, barva, tvar a barva obočí
4. NOS: tvar, velikost
5. RTY: velikost, tvar, barva rtěnky

Tvořit věty o mamince: *Moje maminka má zlaté srdce. Moje maminka má krásný úsměv.* Říkat, co maminka ráda dělá, co umí nejlépe, čím ji potěším.

U tématu maminka žáci mohli psát nebo kreslit odpovědi na otázky:
CO MI MAMINKA DÁVÁ? CO DÁVÁM JÁ JÍ?

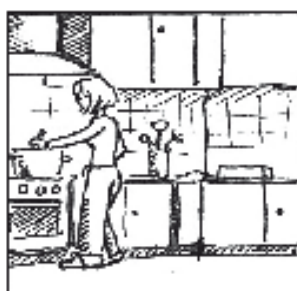
ČTI VĚTY O MAMINCE.

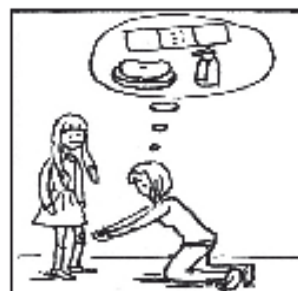
M _____.
MÁMA ŽEHLÍ.

M _____.
MÁMA PÍCHÁ INJEKCI.

M _____.
MÁMA VAŘÍ.

M _____.
MÁMA OŠETŘÍ KOLENO.

M _____.
MÁMA ZALÉVÁ KYTKY.

M _____.
MÁMA ČTE POHÁDKU.

M _____.
MÁMA SI ČTE.

M _____.
MÁMA JEZDÍ NA KOLE.

Str. 15/2

V zadání neužívám pojem slabika, ale počáteční písmena, protože se u některých slov o slabiku nejedná (např. MAN-darinka = slabika MAN; MÁK).

Obrázek "mák" můžeme přečíst také jako "makovice" - problémový úkol.

Str. 15/3

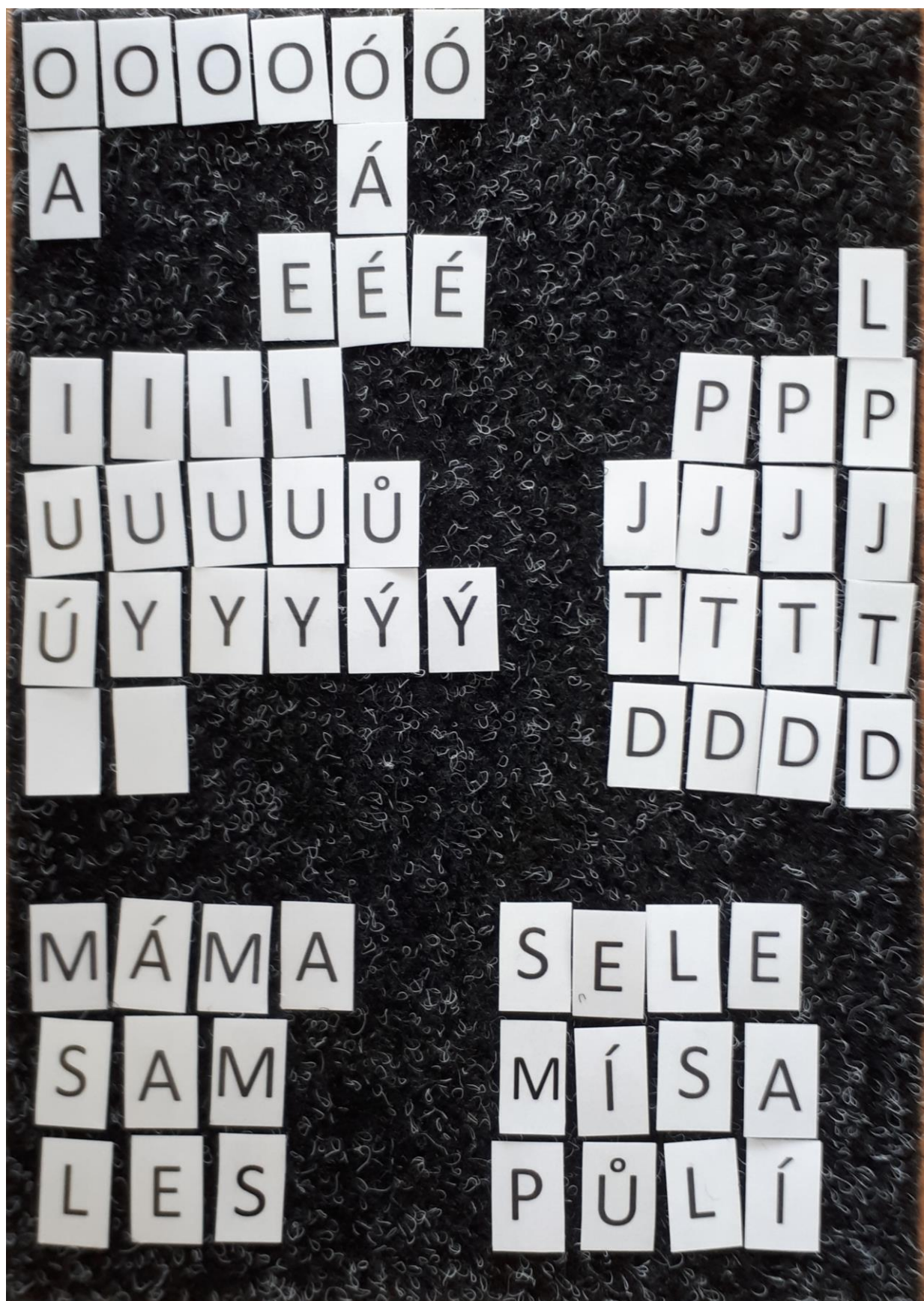
Seznámení s VYKŘIČNÍKEM: Volat na maminku, spolužáky (práce s hlasem.)

OBRÁZKY (ZE SOUBORU OBRÁZKŮ HANAMI) A K NIM SLABIKY:
Mgr. Jana Kubíčková

TABULKA (kobereček a písmena se suchým zipem: www.hanami.cz)

Výtvarná a pracovní výchova

Ztvárnit barevně, jak hladí maminka.

STRANA 16-17: PÍSMENO E, BEZPEČNÉ ZACHÁZENÍ S ELEKTRICKÝMI PŘÍSTROJI

STRANA 16

Hláška E nás probudí - připomenout si jména dětí na E (Ela, Ema, Eda, Editka, Erika, Esterka, Elenka, Eva, Evžen, Emil).

TABULE: Postřehování. Na tabuli jsou různé obrázky elektrických přístrojů. Otázky: Máme tady televizi? Máme tady žehličku? Máme tady varnou konvici? Máme tady mikrovlnnou troubu? Máme tady vysavač? Na obrázcích jsou znázorněny jen některé spotřebiče. Místo odpovědi ANO žáci ukročí vpravo; NE = úkrok vlevo (nebo dřep X vztyk).

BEZPEČNOST PŘI MANIPULACI S EL. PŘÍSTROJI!

Písnička: Helke medreeke, Hilki midriiki. Halka madraaka.

Hlasová: Rozpočítadlo Ententyky dva špalíky. Najít v rozpočítadle slova na E: ententyky, eletrika. Rozpočítávání ve dvojicích.

Str. 17/1

ŘEŠENÍ: SAM kouká na televizi. (je zapnutá do zásuvky)
MÁMA žehlí. EMA vaří vodu na čaj.

Str. 17/2

HRA: Vytahujeme z obálky písmena po kouscích a žáci hádají, které písmeno na kartičce bude. Pepa dopisoval úkol při svíčce a neviděl písmenka dost ostře.

Str. 17/3

ŘEŠENÍ: Oranžové obrázky - jedle, lípa, borovice, žáci píší poslední písmena.
Černé obrázky: Modřín, Smrk, Akát, žáci píší první písmena.

STRANA 18-22: PÍSMENO L, LES

Rozcvička jazyka: Na čerty - BLLLLLLL; Zpívat známou písničku na slabiku LA, LE (např. Skákal pes).

L jako listy, liška, les
(Mgr. Petra Divišová)

Str. 20, 21/1

Listopadový les, třídít rostliny na: stromy, keře; stromy listnaté, jehličnaté, opadavé, neopadavé. Co nám stromy dávají?

Co do lesa nepatří a proč - chování v lese (vymýšlet příběh o dětech, které se neuměly chovat v lese. KDY? KDE? KDO? CO? JAK TO DOPADLO?)

Co je největším nepřítelem - nebezpečím pro les.)

ŘEŠENÍ TAJENKY str. 21: MILÉ děti, LES pláče.

Proč les pláče? Proč se les usmívá?

JAZYKOLAMY: Jetelem letěl jelen. Na dubu žaludy, na buku bukvice.

Str. 21/2

TVOŘÍME VĚTY: CO TO JE LES? Můžeme použít = nebo slovo JE.

Ukazujeme začátek věty, tečku na konci označíme barevně nebo kroužkem.

ČTEME VĚTY: *Les jsou živočichové a rostliny.*

RÝMY k pojmům z lesa:

les – pes, ves, mez;

žabka – babka;

zajíc – krajíc;

srnec – hrnec;

strom – hrom;

liška – šiška, pampeliška, myška;

borovice – rukavice, nohavice, uličnice;

můra – kůra, fůra;

smrk – krk (smrček – krček);

stromy – domy, hromy;

Str. 22/1, 2 ŘEŠENÍ: LES

Str. 22/3

Jedná se o nácvik na SLOVNÍ FOTBAL (slabičný). Slova na 1. řádku čteme tak, že 1. slabiku řekneme potichu a 2. slabiku nahlas:

JedLE, piLA, laSO, jáMA, sáLÁ, houSE.

Na 2. řádku čteme 1. slabiku nahlas a 2. potichu:

SOva, LÁme, SEkyra, LEtadlo, MALina, LAsička.

JedLE-LEtadlo, piLA-LAsička, laSO-SOva, jáMA-MALina, houSE-Sekyra.

Str. 23: SVATÝ MARTIN

Str. 23/1:11. LISTOPADU MARTIN JEDE NA BÍLÉM KONI.

Str. 23/2 Pracovat se slovem MARTIN zřetě: Hledat na lístečcích, třídít na správně napsané a chybně (dle vzoru).

Slovo MARTIN následně hledat v textu pověsti o sv. Martinovi.

Str. 23/hvězdička: ŘEŠENÍ: MARTIN JE DOBRÁK. Kdo je to dobrák?

SVATÝ MARTIN

DŘÍVE BÝVAL SVATÝ MARTIN JEN MARTIN.
BYL TO ŘÍMSKÝ VOJÁK.
ALE NEMĚL RÁD BOJ.
PROTO NECHTĚL ANI MEČ.

MARTIN MĚL RÁD LIDI.
POMÁHAL NEMOCNÝM.
KRMIL HLADOVÉ.
DÁVAL CHUDÝM PENÍZE.
VŠICHNI ŘÍKALI: „MARTIN JE DOBRÁK.“

JEDNOU V ZIMĚ PŘIJÍZDĚL MARTIN DO MĚSTA.
U BRÁNY POTKAL ŽEBRÁKA.
MĚL HLAD A BYLA MU ZIMA.
MARTIN VZAL SVŮJ MEČ A ČERVENÝ PLÁŠŤ.
ROZSEKL PLÁŠŤ NA DVĚ ČÁSTI.
JEDNU DAROVAL ŽEBRÁKOVÍ.
TEN DĚKOVAL A VOLAL: „MARTIN JE DOBRÁK!“

MARTIN UŽ DÁLE NECHTĚL BÝT VOJÁKEM.
PŘIJEL KE KOSTELU.
DAROVAL LIDEM VŠE, CO NEPOTŘEBOVAL.

LIDÉ ŘÍKALI: „MARTIN JE DOBRÁK.“

MARTIN MĚL BÝT ZVOLEN BISKUPEM.
ON TO NECHTĚL. PROTO SE SCHOVAL DO HUSINCE.
LIDÉ HO NAŠLI. MARTINA BISKUPEM ZVOLILI.
TAK MOHL JEŠTĚ VÍC POMÁHAT.

KOMIKS sv. MARTIN: – Magda Veverková, převyprávět podle obrázků.

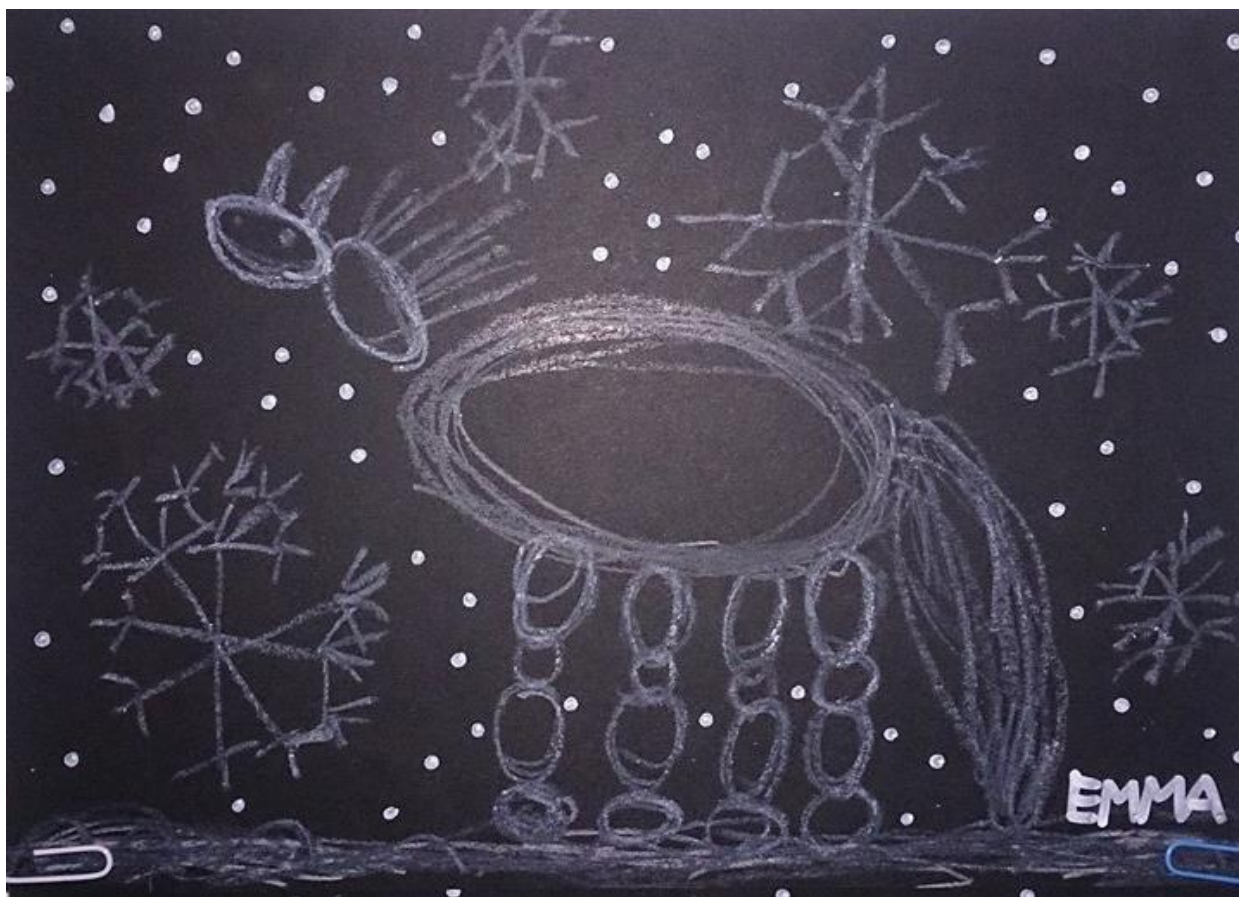
Píseň o sv. Martinovi

1. Martin je-de na ko-ni, podkúr-ky mu zazv-oní,
Hop, hej, na ko-ni, podkúr-ky mu zazv-oní.

1. Martin jede na koni, podkúrky mu zazvoní,
Hop, hej, na koni, podkúrky mu zazvoní.
2. Náhle vidí chudáka, jak se choulí, naříká,
Hop, hej, chudáka, jak se choulí, naříká.
3. Martin dobré srdce má, žebrákovi svůj plášť dá,
Hop, hej, srdce má, žebrákovi svůj plášť dá.
4. Martin lidi miloval, mnoho dobra vykonal,
Hop, hej, miloval, mnoho dobra vykonal.
5. Na svatého Martina, kouřívá se z komína,
Hop, hej, Martina, kouřívá se z komína.
6. Na svatého Martina, zima už nám začíná,
Hop, hej, Martina, zima už nám začíná.
7. Na svatého Martina, bude dobrá peřina,
Hop, hej, Martina, bude dobrá peřina.

www.kulturapromesto.cz

STRANA 24-27: PÍSMENO I, INDIÁNI

Motivací je indiánský den, indiánská slavnost nebo indiánský karneval.

Hlasová výchova: Indiáni (říkat a předvádět)

Indiáni, ti se mají, celý den si jenom hrají.

Skáčou hopsa, hejsasa, chytají se do lasa.

Vysvětlit pojmy totem, mokasíny, tee pee. Vyprávět o indiánech jako o výborných stopařích, lovcích, ochráncích přírody.

Něco ze života indiánů: <http://western-klubos.webnode.cz/detska-soutez2>. Možno využít i indiánské pohádky a příběhy.

Indiánská ukolébavka: Maxim Turbulenc: Ho, ho Wathanay.

TABULE: Čist obrázkové dvojice spojené spojkou A, I nebo s předložkou S (šíp A luk; luk I šíp; kůň S hříbětem; čelenka S perem; sekyrka I nůž).

Trénink čtení zleva doprava - pohyb oka; ukazovat si prstem ve vzduchu.

Pohybová výchova: Plížení, stopování, cval na koních, indiánský běh, střílení lukem, hod oštěpem, indiánské hry.

Pracovní výchova: Výroba čelenky, malování na kamínky - známá písmenka, indiánské teepee...

Mgr. Tereza Jobánková:

Opakování probraných písmen (LUŠTĚNINY, TĚSTOVINY):

STRANA 26/1

Pracovat s významem slov: Tvořit věty, kreslit obrázek, říkat, co by to „asi mohlo být“ - např. slovo LÁLA (Pepa si zpívá, říkají tak chlapci, který se jmenuje Ladislav...)

STRANA 26/3

Řešení číselného rébusu: LASO, MASO.

STRANA 26/*

Řešení luštěnek: S Í L A, LASO.

I jako indián – Mgr. Jana Čiháková

Pepa: náčelník indiánů od Terezky Chaloupkové

SKLÁDÁT SLOVA ZE SLABIK

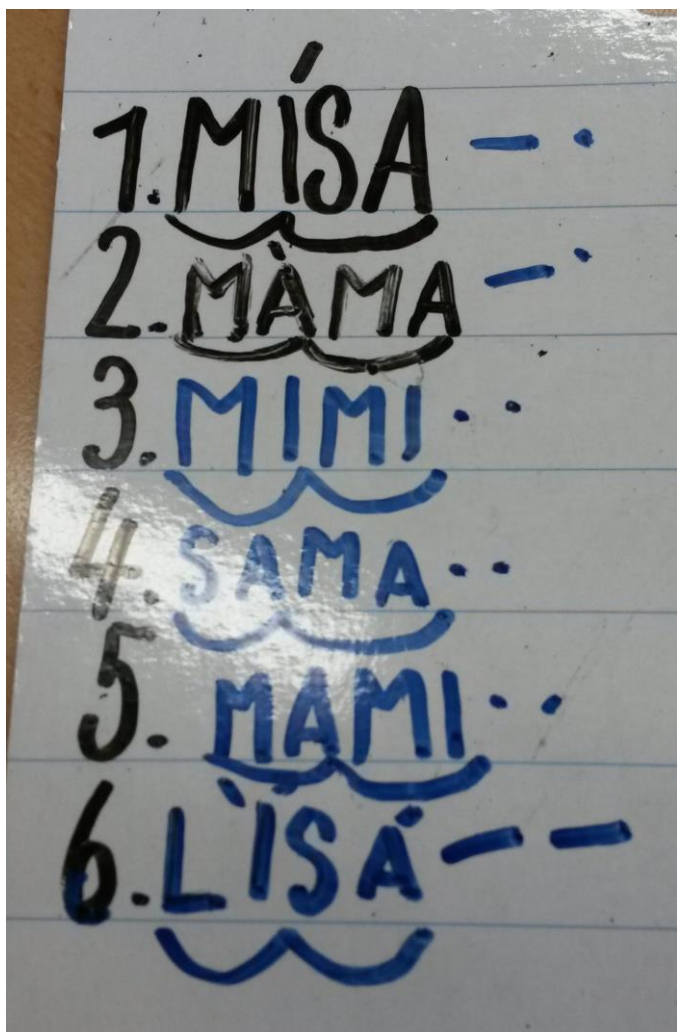
Na tabuli napsat slabiky do dvou sloupců:

1. MÍ	MI
2. MÁ	SÁ
3. MI	MA
4. SA	SA
5. MA	MA
6. LÍ	MI

Žáci očíslovají řádky na tabulce, opíší 1. slabiky a vybírají 2. slabiku z 2. sloupce, aby vzniklo slovo. Slabičná stavba + obloučkování.

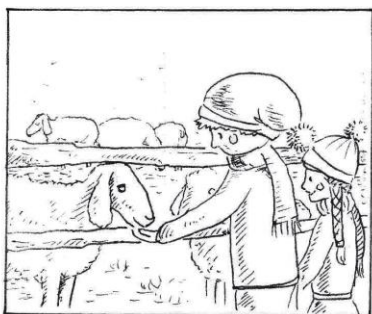
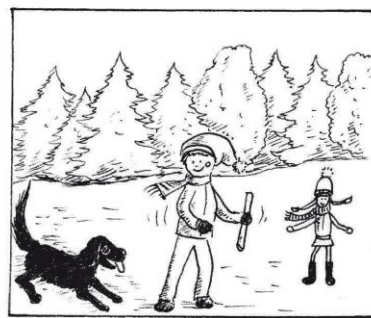
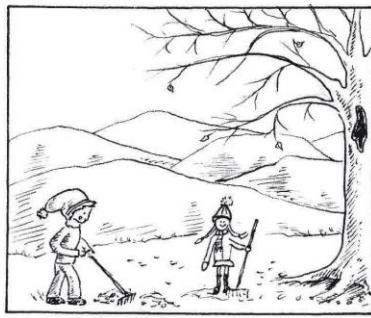
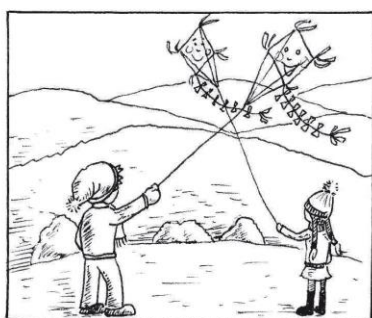

Slovník s obrázky (www.hanami)

STRANA 30/4: Říkat, jaké živočichy chová babička s dědečkem na Šumavě? Jak se jmenují, jak se ozývají.

TABULE: Číst dvojice obrázků spojené písmenkem S, A, I, U (místo názvů živočichů obrázky):

Slepice S kuřaty. Slepice A kohout. Slepice I kuřata. Kuřata U slepice.

Husa S housaty. Koza S kůzlaty. Ovce S jehňaty.

Opakování známých písmen: O, S, A, M, E, L, I, U.

**SLUNCE SVÍTÍ NA SAMOTU,
PEJSEK VZAL PEPOVI BOTU.
SLUNCE SVÍTÍ NAD LESY,
KDEPAK, SALI, S BOTOU JSI?**

Str. 31: PRÁCE SE ČTENÁŘSKOU TABULKOU

U každého nového písmene od str. 13 je napsáno, které řádky v tabulce k písmenku patří.

Ukažte rodičům, jak s tabulkou pracovat.

	●	★	■	▲
①	MÁMA	MASO	SAMO	SAM
②	MÁMO!	SAMA	SÁM	MÁM
③	MÁME	SAME!	EMA	EMO!
④	MALÁ	MELE	SÁLÁ	LEM
⑤	MALÉ	MELA	SELE	LES
⑥	MÁLO	MOLO	SÓLO	SÁL
⑦	LAMA	LASO	LÁME	LOS

AKTIVITY S TABULKOU

SLOVA ČÍST MARTĀNSKY, pak celé slovo.

VYTLESKAT SLABIKY, označit dlouhou, krátkou, obloučkovat slabiky
 POSTŘEHOVAT (NAJDI NA 1. ŘÁDKU SLOVO SAM, NAJDI NÁZEV
 OSOBY, UKAŽ SLOVO MASO...)

ČÍST ŘÁDKY, SLOUPCE – zkoušet čtení různými způsoby:

Př.: 1 žák slovo hláskuje (slabikuje), soused (nebo celá třída) přečte celé.

Každý žák při individuálním čtení čte tak, jak mu to nejlépe vyhovuje.

Při hromadném čtení, řídí způsob i rychlost čtení učitel – ukazuje na slabiky, na slovo (děti postřehnou a na signál přečtou celé...)

ČÍST SOUŘADNICE (ŘÁDEK 1, HVĚZDIČKA = MASO). Děti mohou mít 2 tužky nebo 2 proužky bílého papíru a jet o řádku, ve sloupci a najít, kde se tužky nebo proužky spojí.

HLEDA JMÉNA, OSOBY, ZVÍŘATA

TVOŘIT HÁDANKY: CO SE JÍ? MLÁDĚ.

RÝMY (mele-sele, molo-sólo, maso-laso, lama-máma)

TVOŘIT VĚTY, VOLAT NA OSOBY (VYKŘIČNÍK).

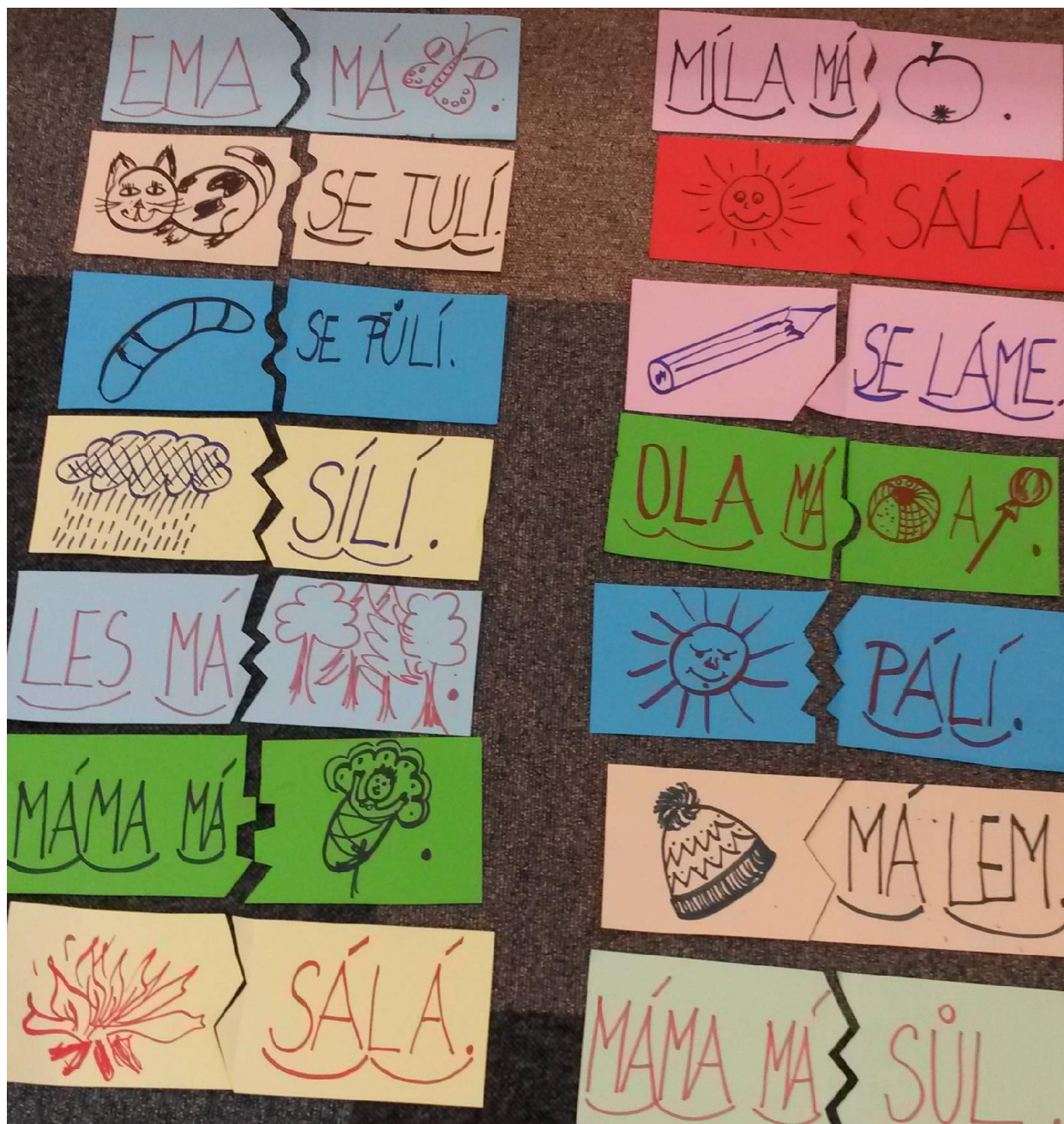
OPIS, SKLAD SLOV Z PÍSMEN

KRESLIT KE SLOVŮM OBRÁZKY

TVOŘIT VĚTY

OPAKOVÁNÍ PROBRANÝCH PÍSMEN (Mgr. Jana Barabášová)

KŘÍŽOVKY: Rozšiřující úkol pro pokročilejší čtenáře. Třetí křížovka je obtížnější.

Hledat v křížovkách jména dětí ze třídy. Po doplnění jmen možno barevně kroužkovat všechna jména, která začínají na písmeno S, na O, A, L, M.

Z probraných písmen složit a napsat všechna jména, která žáci zvládnou.

DOPSAT JMÉNA DO KŘÍŽOVEK. PŘÍRADIT OBRÁZKY ZVÍŘAT K TAJENKÁM.

	L	A
	A	M
	M	A
	E	A

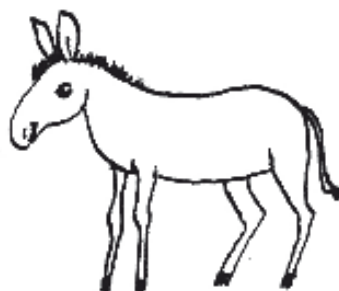
SAM

LEA

OLA

EMA

	O	L	A		
	M	Á	L	I	E
	Í	L	A		
	L	A			

MÍLA

ALA

AMÁLIE

LOLA

	I	N	D	A	
	N	D	R	A	
	A	M	U	E	L
	L	I	V	E	R
	A	L	M	A	

SAMUEL

SALMA

LINDA

ONDRA

OLIVER

STRANA 32-35: PÍSMENO P, PEPOVO RÁNO

Str. 33: PÍSMENO P, PEPA

Vymýšlet i jiné věci, které Pepa může mít, a které začínají na P.

V KRUHU: Na způsob Přijela tetička z Ameriky (*Pepa má pastelku. Pepa má pastelku a pravítko.*) Které věci na P vidíš ve třídě, máš v pouzdře, v aktovce?

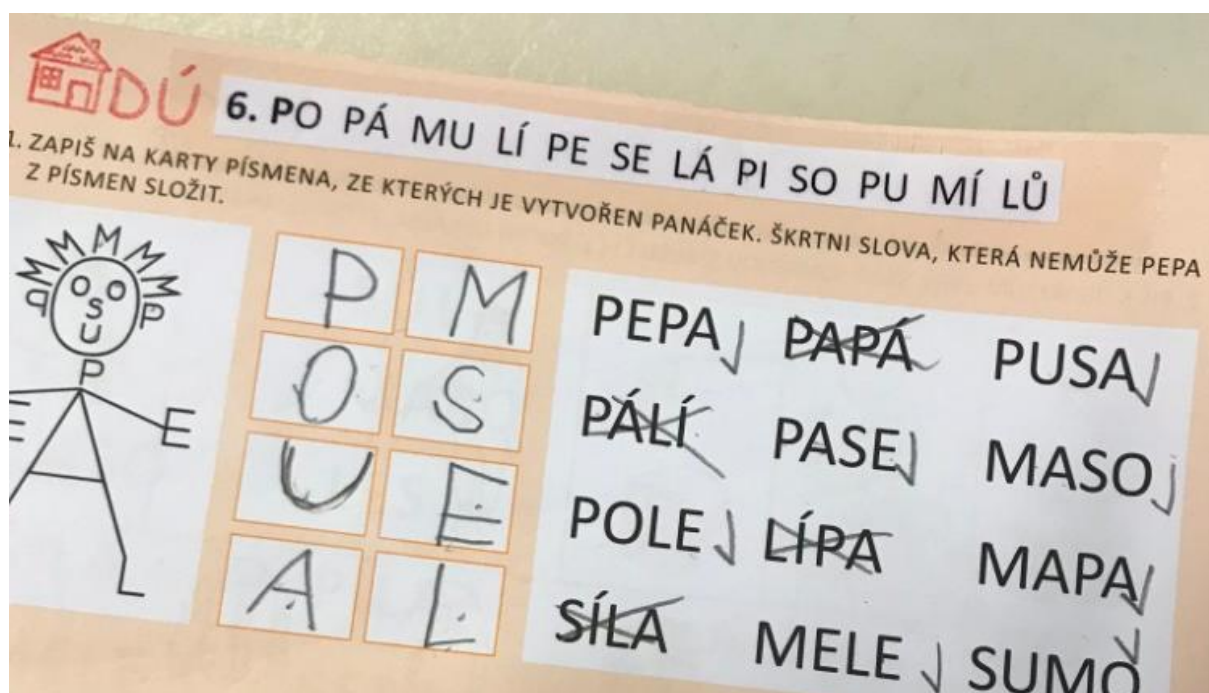
JAZYKOLAM: POPOKATEPETL.

ČTENÁŘI: Skládat jména dětí nebo jiná slova ze skládací abecedy s využitím písmen z jazykolamu: ELA, PEPA, OTA, KATKA, OLA, TETA, TETKA, KAP, KAPE, KAPKA, LET, POTOK, POPEL, KOTEL...

TRÉNINK ČTENÍ (Mgr. Tereza Chaloupková)

Lepím dětem nahoru do učebnice proužek slabik na procvičování čtení, skládání slov apod. Je to vždy jen 1 řádek, slabiky velkými písmeny.

Slabiky vždy spojovat se slovy (PO jako POlévka, PÁ jako PÁlí...)

Str. 33/2: TVOŘIT VĚTY. Zkusit vytvořit několik vět, kde každé slovo začíná na P: (*Pepa píše perem. Pepa počítá příklady.*)

Str. 34/1

Obrázky musíme nejdříve přečíst. Např. můžeme říci tílko, ale když řeknete nátělník, změní se slabičná stavba). **Názvy obrázků:** Tílko, ponožky, aktovka, mikina, bunda, kalhoty (nebo tepláky), opasek nebo pásek, kšiltovka, tenisky nebo boty, trenky nebo trenýrky, rukavice, šála).

Str. 34/2: PEPOVO RÁNO

Převádět, co všechno Pepa (i my) děláme, než se oblečeme do školy. Na které ranní činnosti nesmíme zapomenout? Proč?

PÍSEŇ: Na melodii Adámku, náš - zazpívat: Pepíčku, náš.

PANTOMIMA: Předvádět, které činnosti děláme ráno i večer - před spaním?

STRANA 36-39: PÍSMENO J, ÁJA

MOTIVAČNÍ BÁSEŇ: Čtenáři přečtou nebo složí rozstříhanou báseň:

JOJO JE VĚC KULATÁ PRO KLUKY A DĚVČATA.

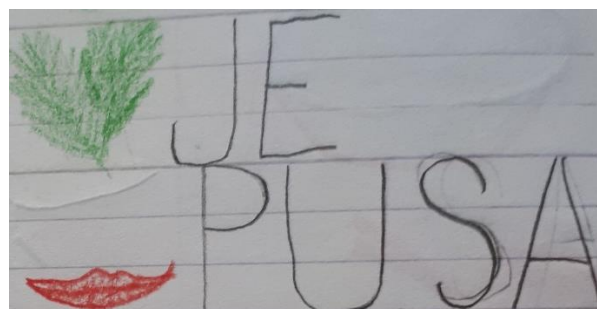
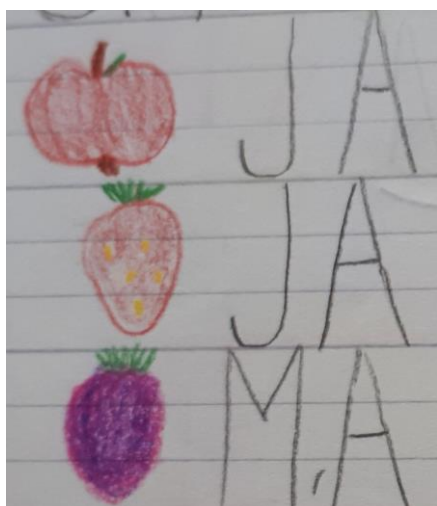
KDO MÁ JOJO, JOJUJE A PŘITOM SE RADUJE.

HRY S HLASEM: Říkat vyděšeně, smutně, šťastně: „Jé! Jú! Jupí!“

POHYBOVÁ AKTIVITA: Pokud by děti měly jojo, mohly bychom si v TV „zajojovat“. Shlédnout ukázky na youtube.

TRÉNINK ČTENÍ SLABIK: Slabiku vždy spojujeme se slovem, ke kterému patří. Nečteme nekonečné řádky a stránky nicneříkajících slabik. Opis slabik, slov (+ vyznačení slabičné stavby), listopad-prosinec:

Mgr. Jana Barabášová, ZŠ Senice na Hané

Str. 37/1

ŘEŠENÍ: PÁJA, JULA, JÁJA, MÁJA. Jaká to jsou jména? Dívčí nebo chlapecká? Máme některé ve třídě? Voláme na kamaráda.

STR. 37/3

Možno spojit s pohádkou o Smolíčkovi (J jako jelen, jezinky).

Mgr. Hana Slaná, ZŠ Přímětice

Str. 38/4, v kruhu: CO UMÍM NEJLÉPE, CO MI JDE.

DIAGNOSTIKA ČTENÍ S POROZUMĚNÍM. Děti čtou a malují obrázek, na kterém budou zachyceny informace ze všech vět.

MALUJ LES.

U LESA JE PEPA.

U LESA JE I ÁJA.

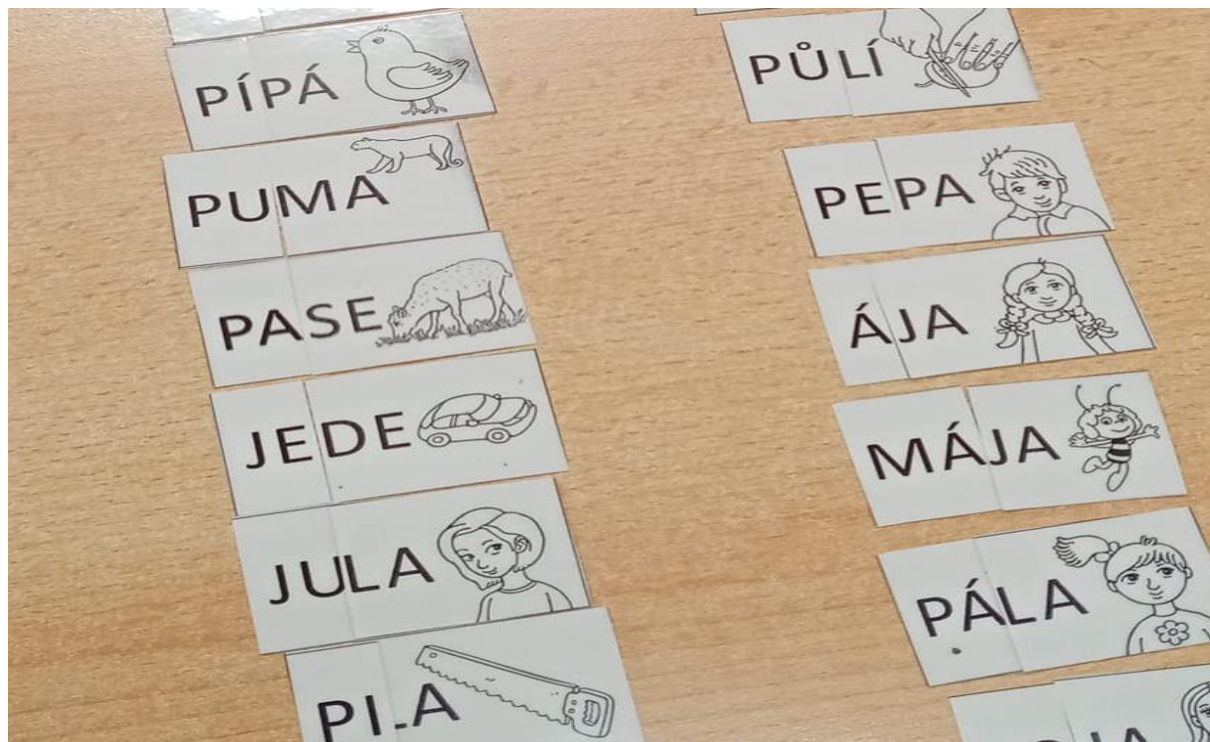
ÁJA MÁ JOJO.

TRÉNINK ČTENÍ (Mgr. L. Danková, ZŠ Valašské Meziříčí)

Slova z písmen, ze slabik, čtení slabik a skládat z nich slova...

Práce se SLOVNÍKEM S OBRÁZKY: Mgr. A. Bednaříková

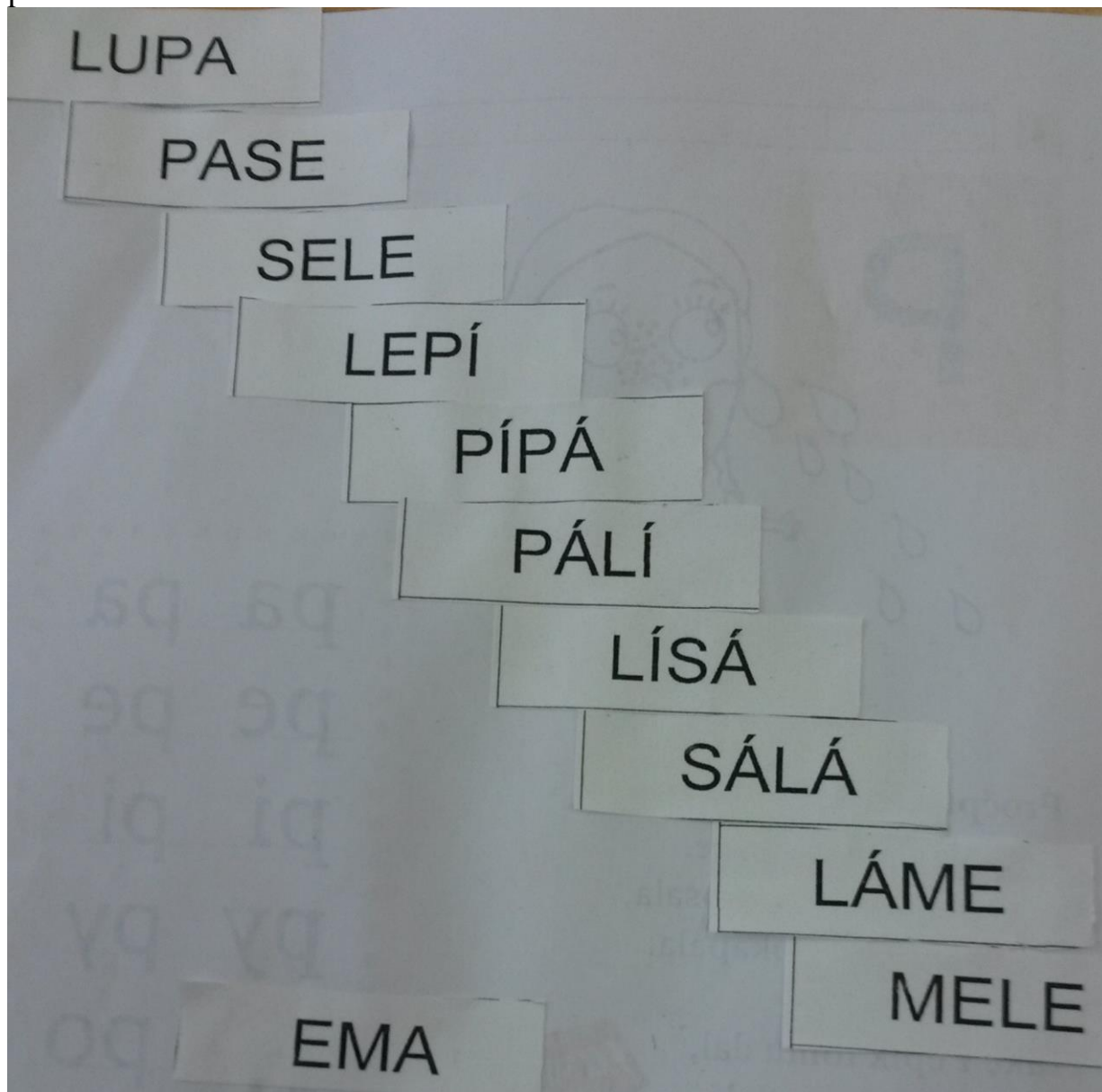

Str. 39: DIAGNOSTIKA ČTENÍ

Návrh činností: Slova z tabulky číst, přepisovat do sešitu, říkat k nim hádanky (Jak se ozývá kuře? Co dělá lepidlo? Mládě od prasnice...), ilustrovat...

TVOŘIT SLOVNÍ FOTBAL

Vystříhnout a lepit slova tak aby každé další slovo začínalo slabikou, kterou předchozí slovo končí.

STRANA 40-43: PÍSMENO T, TÁTA

JAZYKOLAM: Natotata. Ratatatata, tramtarará, tú, tú.

Třistatřicetři stříbrných stříkaček stříkalo přes třistatřicetři stříbrných řek.

Str. 41/1:

Slova z písmen je možno skládat na tabulku.

Na tabuli napsat slova a žáci určují, které slovo z písmen nelze složit.

Str. 42/2**TRÉNINK ČTENÍ DVOJHLÁSKY AU**

Výslovnost dvojhlásky je třeba vysvětlit a natrénovat. Děti mají zpočátku tendenci číst A U TO.

Str. 42/hvězdička

Rozdíl lopata - rýč. Do rámečku patří dokreslit kleště kombinačky.

Str. 43: OSOBY V RODINĚ, JEJICH PROFESE

Říkat názvy členů rodiny - slova začínají na T nebo s písmenem (hláskou) T někde uvnitř slova (táta, teta, bratr, sestra, strýc, sestřenice, bratranec). Slova hláskovat. Zopakovat názvy členů rodiny, které známe.

TÁTA: POVOLÁNÍ. Jaká povolání mají tatínci dětí?

V KRUHU: Každý představí svého tatínka jménem, řekne, co dělá. Povolání (práci) lze předvádět a ostatní žáci hádají. Dělá některý tatínek práci, kterou by nemohla dělat maminka? Zdůvodnit. Které povolání je nejdůležitější? Proč?

Vyvodit: Každá práce je potřebná.

Jak se jmenuje povolání Pepova tatínka, když sestavuje, opravuje a prodává počítače, vytváří různé počítačové programy a hry: (programátor, počítačový expert, opravář počítačů, správce počítačové sítě). Pojem „ajták“ - IT. V jakých dalších profesích lidé pracují s počítačem? K čemu počítač potřebují?

Vytvořit stejnou vizitku o svém tatínkovi, mamince (příp. o jiné osobě...)

Str. 43/2: Tajenka PILOT.

Čím by chtěli být chlapci ve třídě? Proč? Co k tomu musí umět? Kdo by chtěl mít stejnou profesi jako jeho tatínek? Mohli bychom dát žákům na výběr různé činnosti a žáci by si vybrali, co by je bavilo - z toho bychom odvodili profesi, kterou by mohli dělat (Př. činnosti: řídit dopravní prostředek, opravovat auta, vymýšlet nové stroje, léčit lidi, starat se o zvířátka, učit děti, stavět domy atd.)

Výtvarná výchova: Vytvořit z písmenek tatínkův (dědečkův) traktor.

ZŠ KRMELÍN

TVOŘENÍ SLOV ZE SKLÁDACÍ ABECEDY:

Pracovat ve dvojicích, příp. ve skupinách. Každá skupina skládá slova podle zadání (1.-4.)

Po určité době, cca 5-7 minutách, se skupiny u složených slov vymění, čtou si vzájemně, co skupina před nimi složila, případně doplní další slova.

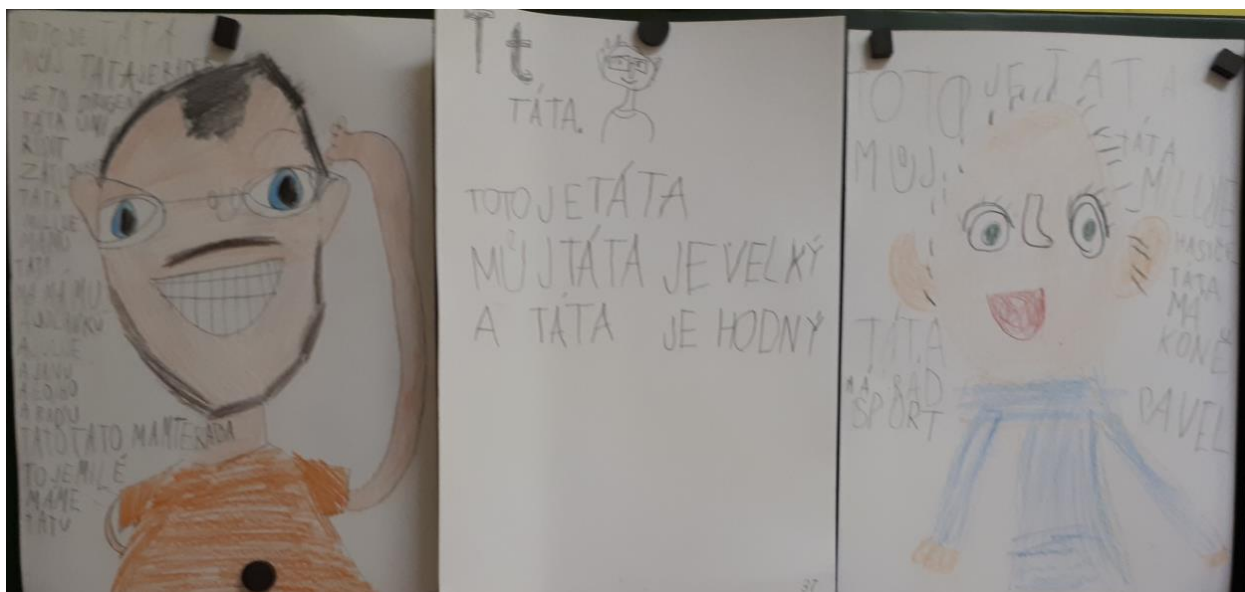
Zadání pro jednotlivé skupiny:

1. P __ P __ (skládat slova: PEPA, PEPO, PEPU, PÁPÁ, PÍPÁ)
2. P __ L __ (POLE, PÍLE, PŮLÍ, PÁLÍ)
3. P __ S __ (PASE, PUSA, PUSU)
4. T __ T __ (TÁTA, TETA, TÁTO, TETO, TOTO)

Na závěr kapitoly lze vytvořit **MYŠLENKOVOU MAPU na téma TÁTA** (jméno, jaký je, profese, co umí, co rád dělá (koníčky), co děláme společně).

Mgr. Romana Tylečková: Děti vytvořily úžasné myšlenkové mapy MŮJ TÁTA. V kruhu jsme si je ukázali, povídali si o tom, co tatínek dělá rád, co umí, co ho baví, znovu jsme zopakovali jejich jména i povolání.

RADA: Když děti cokoli píší a chceme výtvořiny vystavit, je praktické, když píšou černým fixem nebo černou pastelkou – text je lépe vidět, přehlednější, čitelnější.

STRANA 44-48: PÍSMENO D, ADVENT

V PROSTORU chodit a říkat: *Dobré ráno, dobrý den, přejeme si každý den.*

AKTIVITY na D: Dřepy, Dupat, Dirigovat, Dívat se, Dumat, Dávat.

Plnit úkoly napsané na kartách: SEDÁ, PADÁ, PODÁ, JDE, JEDE, DUPE.

V KRUHU: Podle čeho poznáš, že jsi doma? Co (kdo) tam nesmí chybět? Podle čeho poznáš svůj domov, když vejdeš, když zavřeš oči - co se ti vybaví, co slyšíš, co cítíš - co u vás doma voní?

Advent, předvánoční čas, tradice u nás doma. Vysvětlit pojem ADVENT.

Str. 45/1

Čtení s porozuměním spojeno s psaním je efektivní způsob, jak zlepšit čtení.

Str. 45/2, 4

Nejdříve říkat ústně věty, kde, kdo je a co dělá.

Ája je doma. Stojí na balkonu. Mává na maminku.

Pepa je u domu. Otevírá dveře do domu. Dívá se na maminku.

Táta sedí v autě. Vjíždí do garáže. Jede do domu.

Máma jde po přechodu směrem k domu. Je dál od domu než Pepa.

Vytvořit ve třídě (v tělocvičně) „domeček“ nebo více domečků - podle počtu dětí. Děti se mají postavit PŘED, ZA, DO, VEDLE, VLEVO OD...

Pracovní činnosti: DŮM, Mgr. Romana Tylečková (ZŠ Krmelín)

Str. 46/1, 2:

POSLECH BÁSNĚ DOMOV: Mohou přečíst čtenáři.

Zapamatovat si všechny osoby. KONTROLA: Vyučující říká názvy různých osob a děti pohybem nebo kartičkami určují ANO - NE.

DOMOV (DAGMAR VYSOKÁ)

ZA LESEM JE KOPEČEK,
NA NĚM STOJÍ DOMEČEK.
U DOMEČKU ZAHRÁDKA,
NA NÍ ŽIJÍ ZVÍŘÁTKA.

V DOMEČKU JÁ DOMOV MÁM.
NEŽIJU TAM ALE SÁM.

LIDÍ JE TAM JAKO SMETÍ:
MÁMA S TÁTOU, PLNO DĚTÍ,
BRÁŠKOVÉ A SESTŘIČKY,
TAKY OBĚ BABIČKY.

DĚDOVÉ TAM TAKY JSOU,
OBČAS NA NÁS HUDRUJOU.
JE NÁM TAM VŠEM HODNĚ PRIMA
AŽ JE LÉTO, NEBO ZIMA.
OBČAS PŘIJDOU KAMARÁDI,
MÁME SE TAM VŠICHNI RÁDI.

Str. 46/1

V jakých obydličích, kdo z dětí bydlí? V jakém domě bys chtěl/a bydlet.

POJMY: přízemí, poschodí, půda, kuchyně, jídelna, obývací pokoj, ložnice, dětský pokoj, pracovna, chodba, hala, garáž, dílna, WC, spíž, sklep, koupelna.

HÁDANKY (vymýšlejí děti) na jednotlivé místnosti v domě podle vybavení:

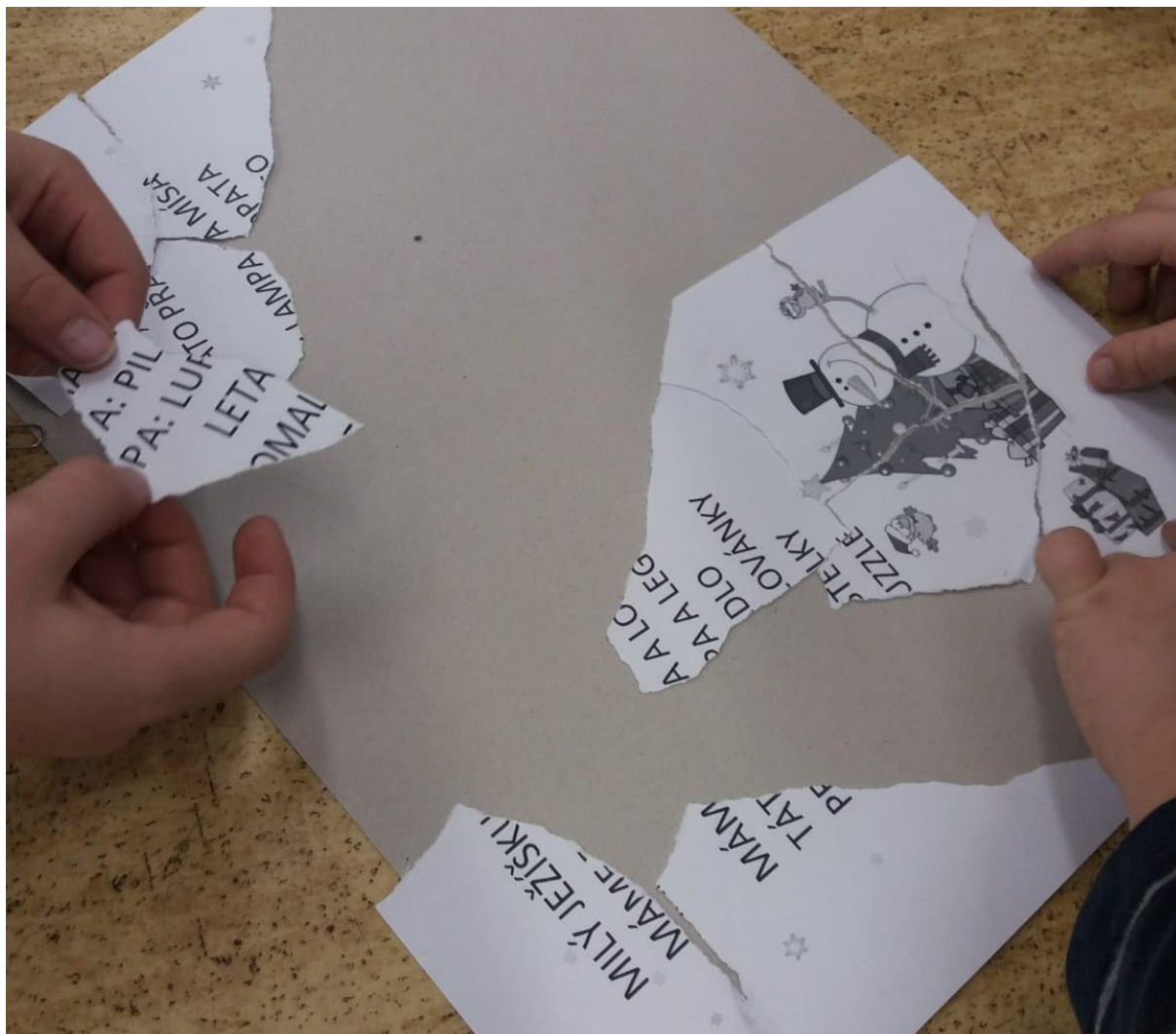
Př.: *Je tam stůl, vařič, mikrovlnná trouba. Je tam televize, rádio, křeslo.*

Str. 47/1

Dopis Ježíškovi: Pracujte s barvami. Každou osobu podtrhnout jednou barvou a stejnou barvou označovat přání na obrázcích. Využít čtenáře, kteří čtou a rozlušťí neúplné názvy: LEGO, OMALOVÁNKY, PASTELKY, PUZZLE, PEXESO.

SKUPINOVÁ PRÁCE: DOPIS JEŽÍŠKOVI

Mgr. Hanka Zdráhalová

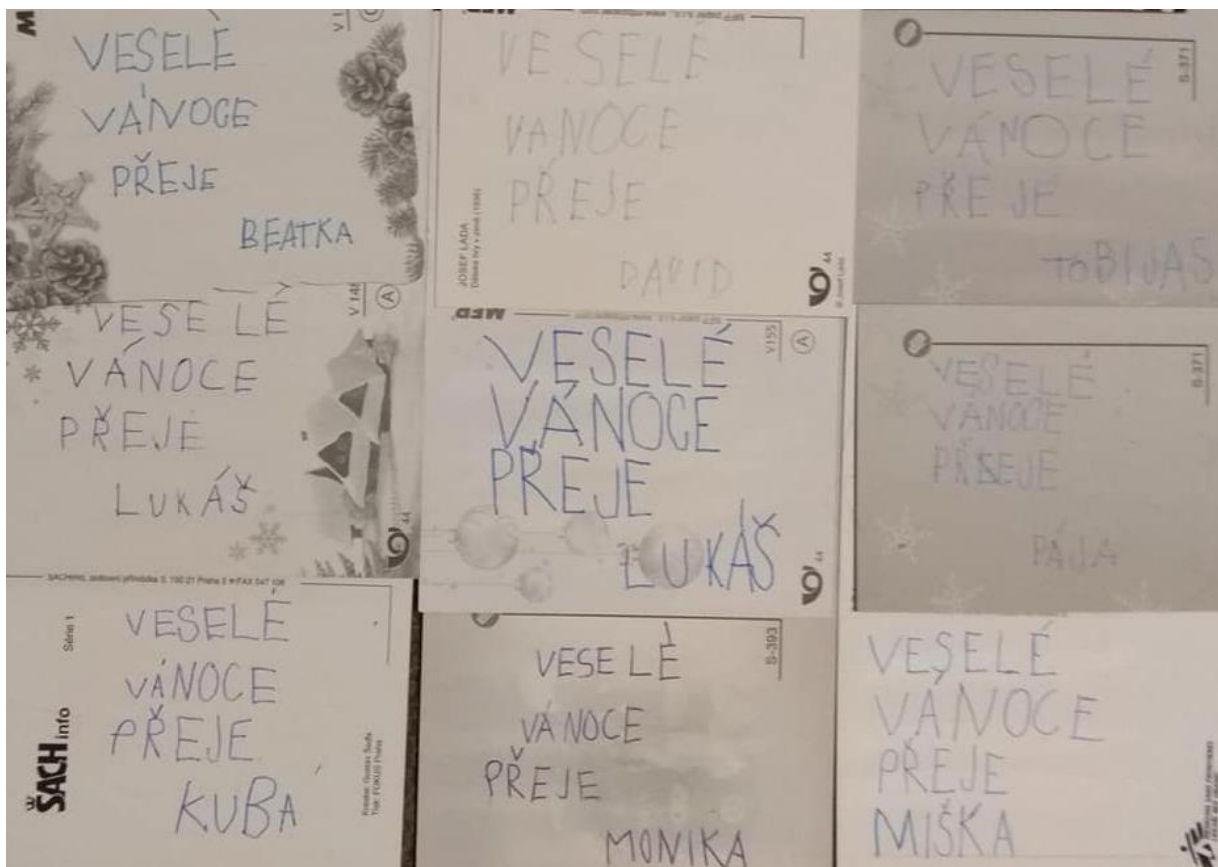

Výtvarná a pracovní výchova: Ozdoby, svícny, andílci, perníčky, sněžitka, visáčky na dárky apod.

ŠKOLNÍ PROJEKT: Tady jsme doma - tradice, zvyky, koledy. Každá třída dostala andělskou poštu s úkoly. Společně jsme skládali třídní přání pro školu, já ho zapsala, žáci - čtenáři přečetli. Vyráběli jsme vánoční obálku a přání a psali do něj (VESELÉ VÁNOCE). **Mgr. Romana Tylečková: ZŠ Krmelín.**

ZŠ Senice na Hané (Mgr. Jana Barabášová): ANDĚLÍČEK NA STROMEK

PROSINEC: ZUZANA KOPECKÁ

TOTO LETÍ, TOTO LETÍ,
PROSINEC JE TADY, DĚTI.
PROSINEC MÁ MIKULÁŠE
A VÁNOČNÍ SVÁTKY,
PROSINEC JE POHÁDKOVÝ,
PO ROCE JE ZPÁTKY.

MIKULÁŠ

MIKULÁŠ JE MILÝ DĚDA,
HODNÉ DĚTI VŠUDE HLEDÁ.
BÍLÉ VOUSY, TY MU SLUŠÍ,
NA ZÁDECH MÁ VELKOU NŮŠI.
A V TÉ NŮŠI BALÍČKY,
PRO KLUKY A HOLČIČKY.

KDYŽ SE ČERTI ŽENILI, BYLO V PEKLE TEPLO,
TANCOVALI REJDOVÁK, AŽ JIM Z ČELA TEKLO.
TEN NEJSTARŠÍ LUCIFER JAKO KOZEL SKÁKAL,
UHODIL SE DO PALCE A PAK V KOUTKU PLAKAL.
KDYŽ SE ČERTI ŽENILI, TO VÁM BYLO PEKLO,
TANCOVALI REJDOVÁK A ZE VŠECH JEN TEKLO.

DUPY, DUPY, DUPÁNÍČKO,
TO JE MALÉ ZLOBENÍČKO,
JAKO ČERTI V PEKLE,
CHOVÁME SE VZTEKLE.
TEĎ SI PĚKNĚ LEHNEME,
UŽ SE ANI NEHNEME.
POJEDEME NA KOLE,
DOJEDEME KE ŠKOLE.
TAM SE TIŠE POSADÍME
A PĚKNĚ SE POHLADÍME.
ČERTY V PEKLE NECHÁME,
TLESKY, TLESKY TLESKÁME.

MIKULÁŠ JE HODNÝ PÁN
DÁVÁ DĚTEM MARCIPÁN.
NEHODNÝM DÁ BRAMBORY,
DO TÁTOVY BAČKORY.

Hlasová výchova: BLLLLLLL.

BLEKLE, BLEKLE, BLEKLE, JE TU TMA JAK V PEKLE

Str. 50-51: Čtení s porozuměním

Označit barevně nebo očíslovat kroužky před každým řádkem.

Nácvik obtížných slov ve sloupečku vpravo: použít pastelky. Každé natrénované slovo označit jednou barvou a stejnou barvou slovo podtrhnout v textu.

Převyprávět, možno nakreslit čerty. Informace z textu žáci využijí při práci s obrázkovou osnovou (str. 51/1).

Mgr. Tereza Jobánková, ZŠ Milovice.

Str. 50/hvězdička, TAJENKA: ČERTOVIKY.

STRANA 52-54: PÍSMENO R, RÝMA

Hlasová výchova: Brrrrrrrrrrrrrr. TRNKY - BRNKY.

Str. 53/1

Musí se postupovat od dítěte k rámečkům: RUDA, DOROTA, PETRA, ADAM.

Str. 53/3

Ve cvičení 2 nejsou slova: PÁRA, ROPA, LÉTO.

Některá slova nebudou mít obrázek (ROPA, RÝMA, LÉTO).

Str. 53/4

Rébus: PEPA SMRKÁ.

Str. 54, TÉMA: ZDRAVÍ - RÝMA, KAŠEL

RVP: ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ: OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Porozumí základním pojmům z tematického okruhu NACHLAZENÍ.

V kruhu: Když se nachladím... (dostanu rýmu, mám kašel, bolí mě v krku, bolí mě uši, mám zimnici, teplotu...)

Získá základní znalosti o prevenci a řešení drobných zdravotních problémů.

Jednoduché hygienické a zdravotně preventivní návyky uplatňuje v praxi.

Když je člověk nachlazený, jak se má léčit, co mu pomůže, co má dělat, kolik dní by měl ležet...? Reflektovat vlastní zkušenosti.

Podle čeho poznáme, že máme rýmu, jak se rýma projevuje, jak se cítíme, co nás bolí? Když máme rýmu, co musíme mít stále u sebe, na co nesmíme zapomenout, co musíme (nesmíme) dělat, abychom nenakazili kamaráda?

Co bychom poradili Adamovi: Dát radu (R jako rada): DOBRÁ RADA NAD ZLATO. Co by měl Adam příště udělat jinak, aby rýmu nešířil dál.

Zvolit metodu ULÍČKA PRAVDY (Adama může představovat vyučující).

HRA NA RÝMU: Rýma číhá všude kolem nás (může ji představovat i víc dětí) a čeká na příležitost, kdy na někoho „skočí“. Příležitosti: nedostatečné oblečení, špatná hygiena, málo vitamínů, jedinci málo otužilí, posmrkávají, kýchají ...

ŘEČ S RÝMOU (SE ZACPANÝM NOSEM): Mám rýmu - bám rýbu; je mi zima - je bi ziba. Vymýšlet i jiná slova (jména), kdy se při rýmě M mění na B.

Str. 54/2 RÝMA

UKÁZKY: Mgr. Tereza Jobánková, Mgr. Michaela Vejšická. Mgr. Tereza Kolátorová, Mgr. Míša Jančová, lapbook RÝMA

JAK PŘEDEJÍT RÝMĚ?

PJU TEPIY

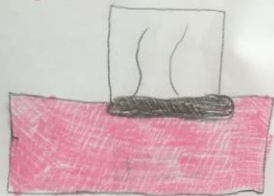
MAM

JIM A

TEPLE SE

MUSIM SI

KAPESNÍKY

OVOCE ZELEN

NEMÁM RÁDA RÝMU

ZAKRÝVAT
SI PUSU.

ČAJ.

PIJU ČAJ

MUSÍM SI PRŮPUSU. A
NECHCI NEMOC

JÍM

HÁDANKY NA ČTENÍ S POROZUMĚNÍM:

1. PIŠ DO 1. SLOUPCE + NEBO - (JAKO ODPOVĚĚ **ANO** NEBO **NE**).
U ODPOVĚDÍ **NE** DOKRESLI VHODNÉ OBRÁZKY.

1. PÁLÍ TO?			
2. LÉTÁ TO?			
3. JÍME TO?			
4. PASE SE TO?			
5. MYJE SE TO?			
6. SOLÍ SE TO?			
7. JE TO MÍSA?			
8. PÍPÁ TO?			

STRANA 56-58: PÍSMENO N, NUDA, NENUDA

V KRUHU: Co můžu dělat, abych se nenudil? *Můžu si číst. Můžu si číst a malovat. Můžu si číst, malovat a skládat puzzle...*

RECEPT NA ZAHNÁNÍ NUDY: Vyrobit pexeso. Může to být také dárek k Vánocům. (Mgr. Romana Tylečková).

Str. 58/1, Tajenka: DOMINO (Dopis, Omalovánky, Míč, švihadlo, flétna, lego).
Kterými činnostmi z obrázku bys zahnal/a nudu?

Str. 58/4

DEN – NOC; SYN – DCERA; LÍNÁ – PILNÁ (včela); SYN – DĚDA; RÁNO – VEČER; ZIMA – LÉTO; PÁN – PANÍ; NOVÝ – STARÝ (hrnec).

Str. 59-63: PÍSMENO K, téma KAMARÁD

Písničky související s písmenem K: Kolo, kolo mlýnský, Kočka leze dírou.

Str. 60/2 Tajenka: LOS.

Str. 60/* Na vánoční besídku půjdou: EMA, ELA, OLA, LEA, SAM, TOM.

Str. 61/hvězdička: Tajenka - BESÍDKA.

Str. 61/1 ČTENÍ S PŘEDVÍDÁNÍM: Předvídat, jaký dárek dá Pepa Adamovi (možno psát nebo kreslit na tabulku).

K - KAMARÁD, KAMARÁDKA, PŘÁTELSTVÍ: Co pro mě znamená? Kdo je to kamarád? Jaký je to člověk? Může být kamarádem i zvíře? Které a proč? Příklady přátelství z pohádek, z četby. Jak poznáš dobrého kamaráda/kamarádku?

Co znamená rčení: V NOUZI POZNÁŠ PŘÍTELE.

POHYBOVÁ PÍSNÍČKA: Když jsi kamarád, tak pojď si s námi hrát.

Z písmen slova KAMARÁD skládat jiná slova. Pracovat ve dvojicích, se skládací abecedou, každé písmenko ze slova KAMARÁD využít vícekrát.

KAMARÁD - KAMARÁDKA

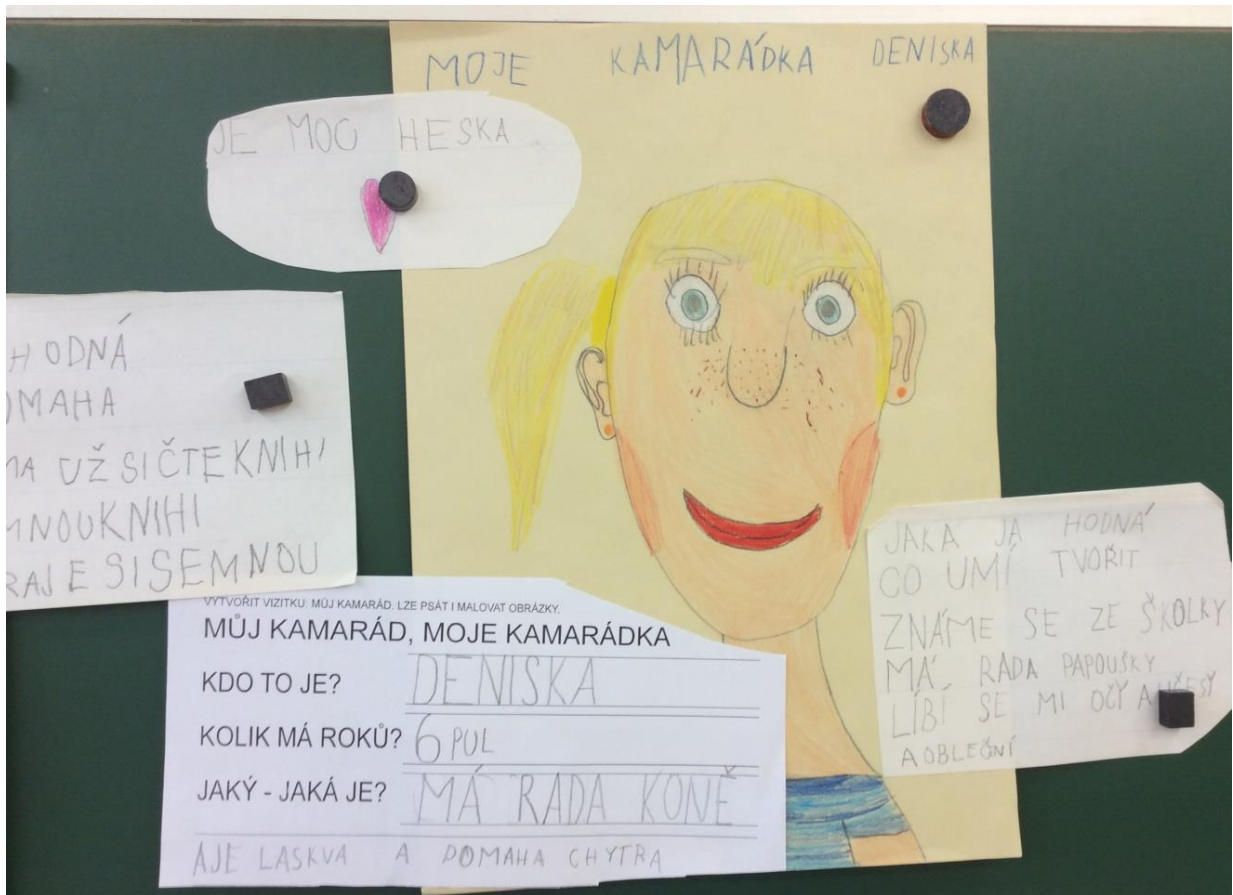
KDO TO JE? _____

KOLIK MÁ ROKŮ? _____

CO UMÍ? _____

JAKÁ/ JAKÝ JE? _____

Možno také mapovat, kde kamarád bydlí (prvoučné téma práce s plánkem, hledat cesty na určené místo), jak dlouho už spolu kamarádíme, kdy a kde jsme se poznali, proč jsme spolu začali kamarádit, co rádi děláme společně, co nás spolu baví, s čím si vzájemně pomáháme, proč se na sebe zlobíme, jaký dárek by udělal kamarádovi radost... **SUPER!***** (Mgr. Romana Tylečková)

Svícen přátelství (Mgr. Jana Barabášová, ZŠ Senice na Hané).

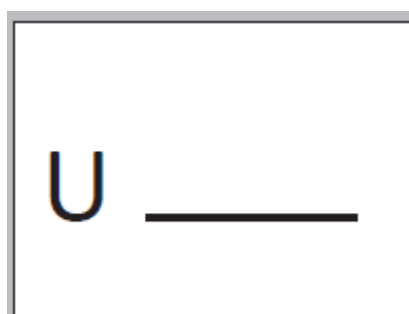
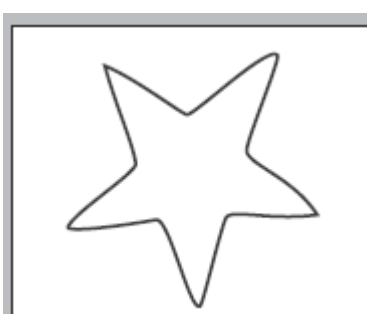
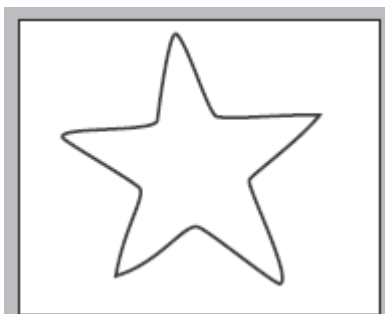
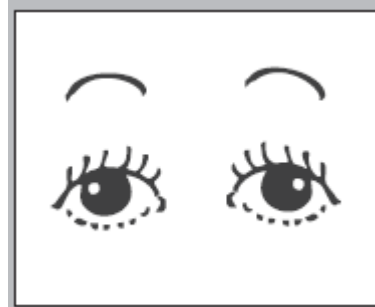
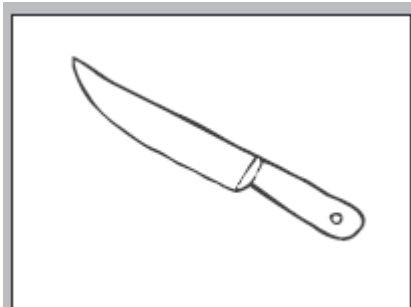
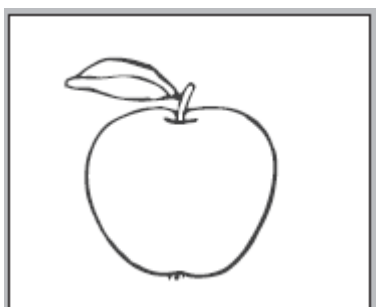
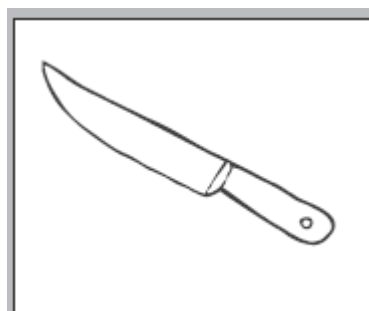
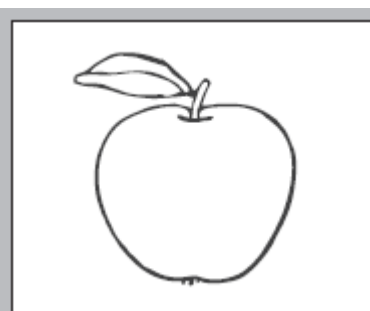
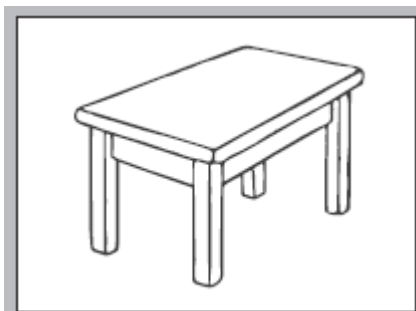
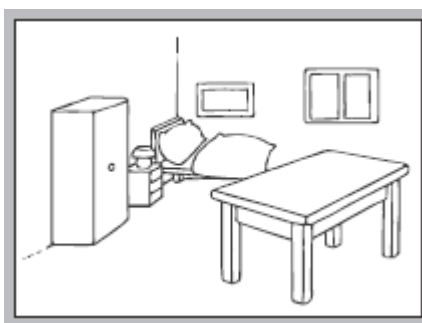
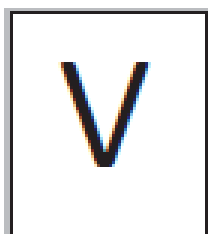
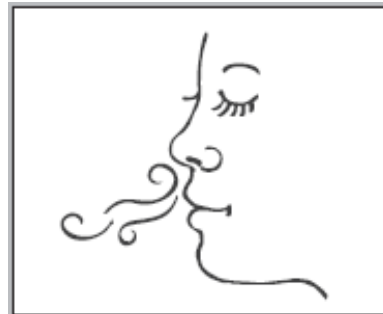
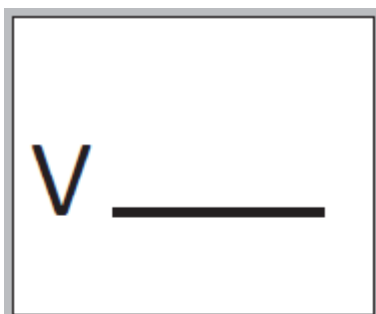

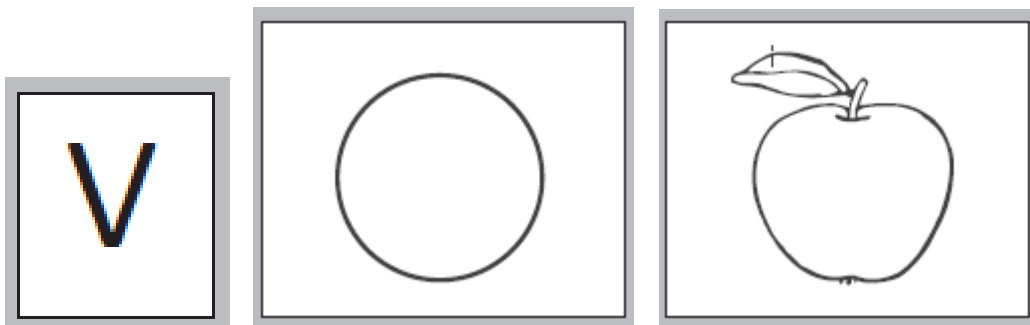

Str. 62/1 KÁJA, RENÉ, LUKY, NELA (lze složit i jméno LENA).

Str. 62/hvězdička: VÁNOCE (vánočka, dárek, svícen, ozdoby, cukroví, jmelí).

Str. 63

Mgr. Tereza Jobánková, ZŠ Milovice: Připravila jsem si obrázky ze str.63: okopírovala, vytiskla a rozstříhala (viz. příloha). Děti jsem rozdělila do 5 skupinek, každé jsem dala jinak barevný papír, na který obrázky skládaly a následně nalepily. Básničku jsem vždy přečetla po jednotlivých řádcích a děti skládaly obrázky tak, jak jdou za sebou. Řekli jsme si, že každé slovo má svůj obrázek nebo písmeno. Nakonec jsme vše společně zkontrolovali a báseň nalepili a přečetli ;-)

STRANA 65-67: PÍSMENO Z, ZIMA

STR. 66: Propojení velkých a malých písmen

ZIMNÍ HÁDANKY: Vymýšlí vyučující, říká slova mair'ansky: S Á Ň K Y, nebo hádanky vymýšlejí žáci.

Je to věc z umělé hmoty, v zimě na ní sedíme a jezdíme z kopce (boby).

Je to počasí v zimě, když něco bílého padá z nebe (sněží).

PRÁCE S KALENDÁŘEM: Podívat se, kdy zima začala, kdo má ten den svátek, kdy bude končit. Nový rok - kalendářní, školní rok.

ZIMA DŘÍVE A NYNÍ

Porovnávat obrázky Josefa Lady se současnými obrázky zimy, případně využít i historické fotografie, které se k tématu ZIMA vztahují.

Všimnout si, jak to na vesnici vypadalo, jaké sportovní vybavení a oblečení měly děti, jak se liší od dnešní doby.

Využít Ladovy obrázky k nácvičce tvoření vět. Můžeme vyzkoušet i komunikační aktivitu OTÁZKY A ODPOVĚDI. Otázky nejdříve vymýšlí vyučující a postupně zkoušejí i děti. Mohou to být otázky ANO - NE (*Je na obrázku...? Vidíš tam...?*).

Vhodnější je tvořit otázky zjišťovací, aby museli žáci odpovídat celou větou.

Př.: *Co je namalováno vzadu? Podle čeho poznáš, že je zde namalována zima?*

Čím se baví děti vpravo nahoře?

Nejefektivnější je hrát ve dvojicích: 1 vymyslí otázku - druhý odpoví a vystřídají se. Nejdříve je nutné společně trénovat tvoření otázek.

Mgr. Romana Tylečková:

Využila jsem interaktivní tabuli. Promítla jsem dětem více obrázků J. Lady, aby mohly porovnat oblečení, hry, obydlí. Tvořili jsme věty, následně trénovali smysluplné otázky a odpovědi. Děti se navzájem vyvolávaly. Je třeba zařazovat častěji.

Str. 66/1 Opakování malých a velkých písmen. Můžeme písmena modelovat z modelíny, všimáme si rozdílů.

Vedeme děti k tomu, že stejná nebo velmi podobná jsou si písmenka:

o O, s S, i I, u U, p P, j J, y Y, k K, z Z. Těmito (stejnými nebo podobnými) malými písmeny totiž začíná psaní v písance spojitého písma, proto je potřeba mít jejich tvary zřetelně zvládnuté tak, abychom neučili žáky psát písmenko, které ještě neumí pořádně číst.

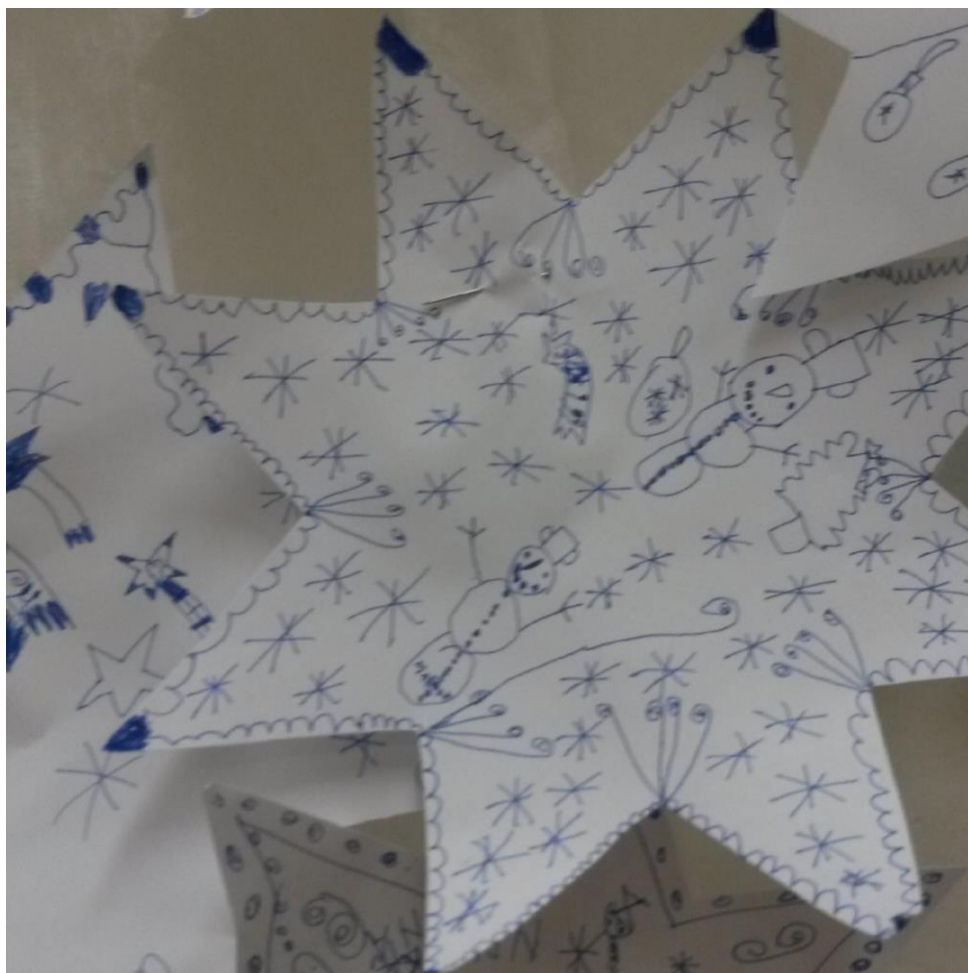

ZŠ DYJÁKOVICE

Str. 67/1 VYŠKRTÁVANÁ: ZIMA JE TADY.

Str. 67/2: Podporujte více řešení, co by mohlo být za domem: klouzačka, sněhulák, iglú, kopec... PANÍ ZIMA (J. BARABÁŠOVÁ, ZŠ SENICE NA HANÉ)

STRANA 68-70: PÍSMENO V, VÍTÁME NOVÝ ROK

Str. 69/2

Číst celé věty se správnými slovy: Rampouchy visí. Vlk vyje.

Str. 69/3. Na obrázcích nejsou slova KRÁL, RAK.

Str. 70/1

TAJENKA: NOVÝ ROK.

Hudební výchova: My tři králové jdeme k vám.

ZŠ Volyně (Mgr. J. Pelechová): TŘI KRÁLOVÉ

Str. 71-74: PÍSMENO C - téma CESTY

Str. 72/1

Trénujeme propojení malých a velkých písmen, přidáváme další probíraná písmena. Možno zařadit činnostní aktivity, kdy žáci hledají písmena na kartičkách a tvoří dvojice.

TABULE: Trénovat čtení dvojhlásek **OU, AU**. Dětem může zpočátku dělat potíže. Nejdřív trénovat výslovnost, vymýšlet slova, kde dvojhlásky slyšíme. A trénovat čtení slov z tabule.

METOU	DLOUHÁ	AUTO	U AUTA
JEDOU	DLOUHO	AUTA	ZA AUTEM
LEZOU	CELOU	Z AUTA	POD AUTEM
BUDOU	JSOU	DO AUTA	NAD AUTEM

Nakreslit obrázek auta a ukazovat, „kde je“: U, ZA, VEDLE, OD, POD...autem.

Str. 72/hvězdička

Výslovnost otázky, hádanky, otazník na konci, psaní otazníků.

Co se stane, když budeme jíst hodně cukru a bonbónů? Vymyslet POHÁDKU o šťastných a nešťastných zoubcích.

Proč je zdravý citron - co v sobě ukrývá? VÝTVARNĚ ZTVÁRNIT. **Malovali jsme rozříznutý citron technikou gumotisku. Nejprve jsme pozorovali tvar a barvu celého citronu, pak totéž po rozříznutí (jiný odstín žluté, uvnitř měsíčky...)**

Praktický a problémový úkol:

Co to jsou CIRTRUSY? Které ovoce sem patří? Připravit a ochutnat citronádu.

POUČENÍ O VITAMÍNU C (přečtou čtenáři a reprodukují spolužákům):

VITAMÍN C BOJUJE PROTI NACHLAZENÍ A NEMOCEM.

TAKÉ POMÁHÁ HOJIT RÁNY.

TĚLO SI VITAMÍN NEUMÍ VYROBIT.

MUSÍ HO DOSTAT Z POTRAVY.

NEJVÍCE VITAMÍNU MAJÍ:

ŠÍPKY, ČERNÝ RYBÍZ, CITRUSY, KIWI, KAPUSTA, ZELÍ,

BROKOLICE A PAPRIKA.

PRSTOVÁ PÍSMENKA: Která písmenka umíme vytvořit z prstů jedné nebo obou rukou? Pozor na správnou pravolevou orientaci písmen (např. správné L, C) lze předvést jen na levé ruce. **SUPER**

Str. 73-74: TÉMA CESTOVÁNÍ, CESTY, DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY.

Čtení s porozuměním.

Možno pracovat také s plánkem obce (cesta do školy).

Str. 72-74: „Kombinovaný text“ (MALÁ I VELKÁ PÍSMENA) - pro zpestření čtení. Kombinovaná slova napsat na tabuli, děti píšou na tabulky správně (všechna písmena velká).

Str. 75-77: PÍSMENO H - téma HORY V ZIMĚ

Motivace: Jedeme na hory. Jsme ubytováni na chatě a než někoho vpustíme do pokoje, musí říci HESLO = slovo na H nebo slovo, které má něco společného se zimou, s horami...

Večer hrajeme HRY (jaké hry znáte) - zahrát slovní fotbal.

Hudební výchova:

Na horách sejou hrách, na dolině čočku; Horo, horo, vysoká jsi;

Horolezci, horolezkyně, horolezčata.

Pohybová výchova:

Překážková dráha - procvičit chůzi s překračováním různě vysokých překážek = nácvik chůze v „hlubokém sněhu“.

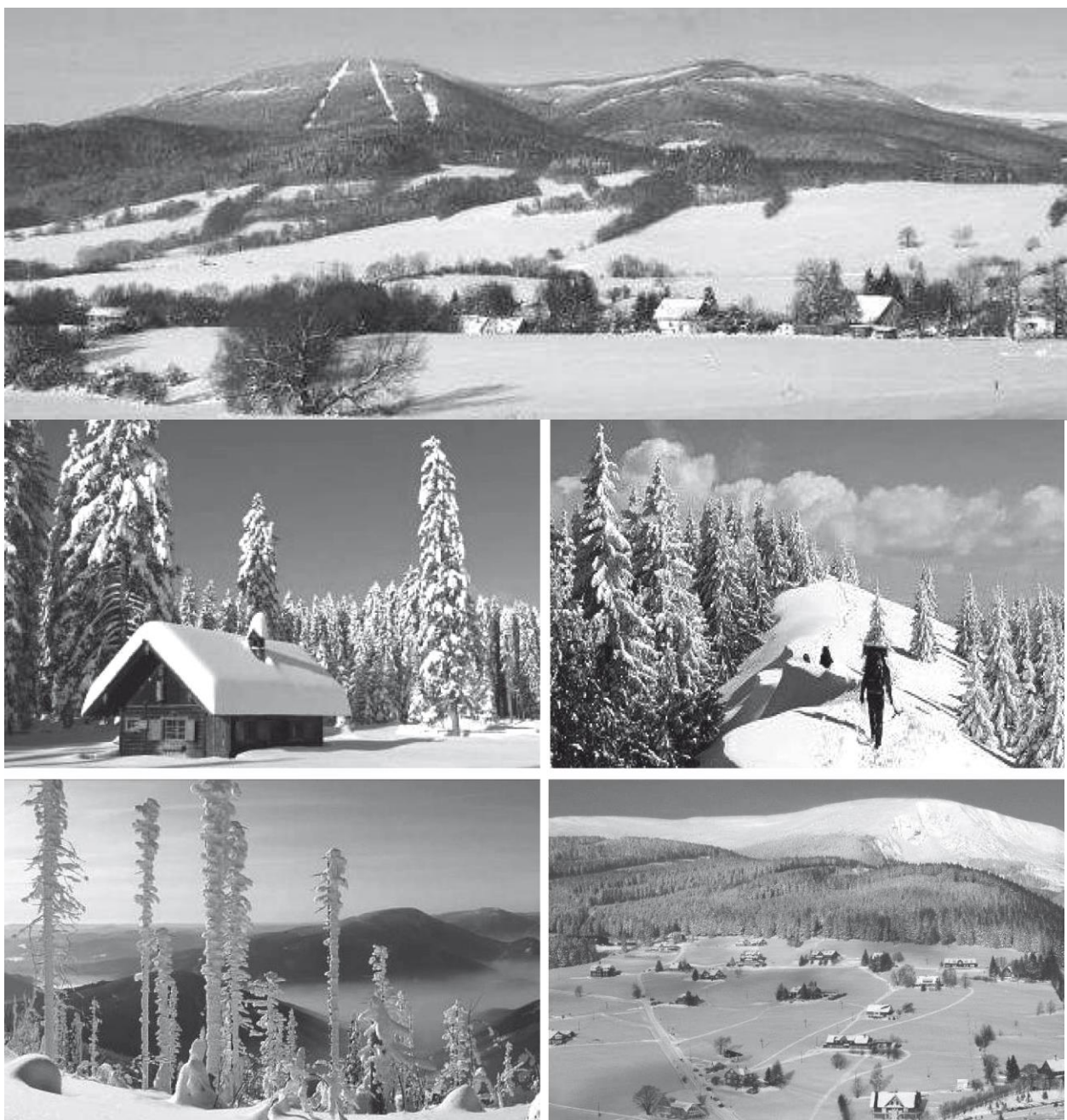
„Koulení koulí“ (gymbally) a „stavíme“ z nich sněhuláky.

Hrajeme pohybovou hru Koulovaná (děti se rozdělí do dvou družstev; prostor se lanem rozdělí na dvě poloviny; každé družstvo dostane stejný počet „sněhových - papírových koulí“. Na pokyn začínají děti házet koule do hřiště protihráčů; na smluvený signál je hra ukončena. Vyhrává družstvo, které má menší počet „koulí“ na své polovině hřiště.

Co znamená RČENÍ Pohádková zima nebo zima jako v pohádce?

POHÁDKA Ledová královna.

Str. 77/2: Tajenka - ZAVÁTÉ (Hory jsou ZAVÁTÉ). Vysvětlit, ukázat obrázek...

Str. 77: PRAVIDLA CHOVÁNÍ NA HORÁCH

Co to jsou pravidla? K čemu jsou dobrá? Jaká pravidla známe? Musí i dospělí dodržovat pravidla? Máme ve třídě nějaká pravidla? Daří se nám dodržovat? Co nám dělá problémy? V čem bychom se měli zlepšit (každý sám za sebe)?

METODA PŘÍMKA POSTOJŮ: Na zem nakreslíme křídou polopřímku. Uprostřed bude bod „otazník“, úplně vpravo bod „+“ a úplně vlevo bod minus. Děti stojí před přímkou. Učitel čte připravené výroky o dodržování pravidel na horách. Po přečtení každého výroku se děti rozmístí na přímkou, jako by

odpovídaly (? = nevím, nerozumím tomu; + = ANO, souhlasím; - = NE , nesouhlasím.) Svoje postoje děti vysvětlují, argumentují.

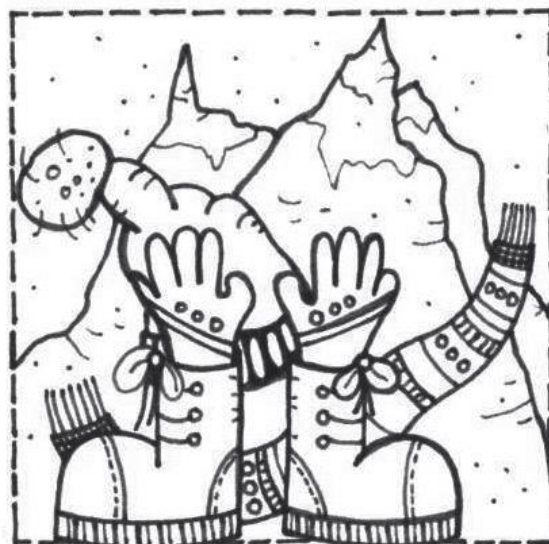
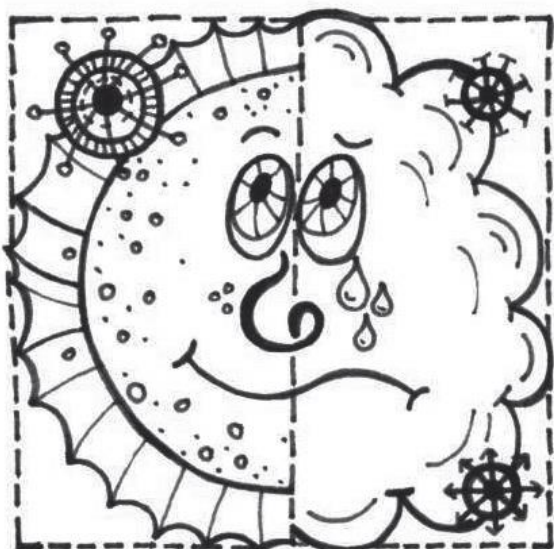
Výroky do přímky postojů:

PRAVIDLA JSOU DŮLEŽITÁ. PRAVIDLA BY MĚL DODRŽOVAT KAŽDÝ. BUDU SE SNAŽIT TŘÍDNÍ PRAVIDLA LÉPE DODRŽOVAT.

Jak se chováme na horách? Pravidla pro vlastní bezpečí, pravidla pro šetrný pobyt v přírodě (HORSKÁ SLUŽBA).

PRAVIDLA: Můžeme promítnout, děti se pokoušejí vysvětlit, co by obrázky mohly znamenat a odvozují, jak se máme na horách (v přírodě V ZIMĚ) chovat.

OBRÁZKY A VĚTY K CHOVÁNÍ NA HORÁCH (Mgr. B. Šiblová), na doplnění obrázků v učebnici. Lze využít ve spojených ročnících nebo pro čtenáře.

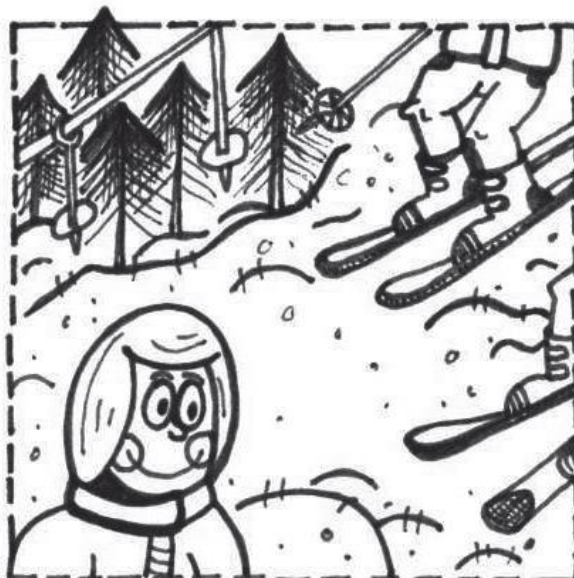
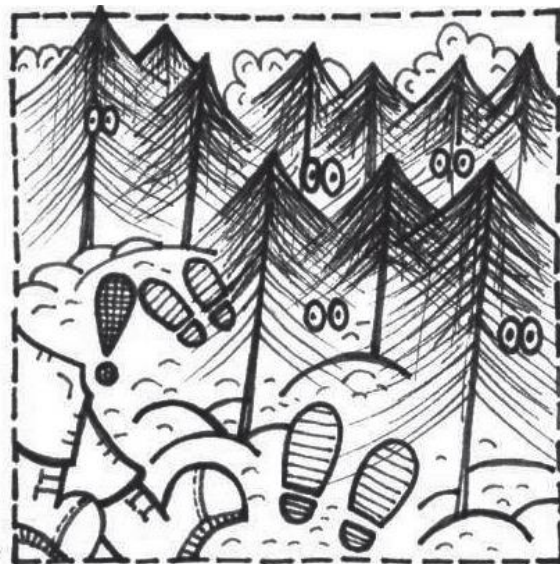
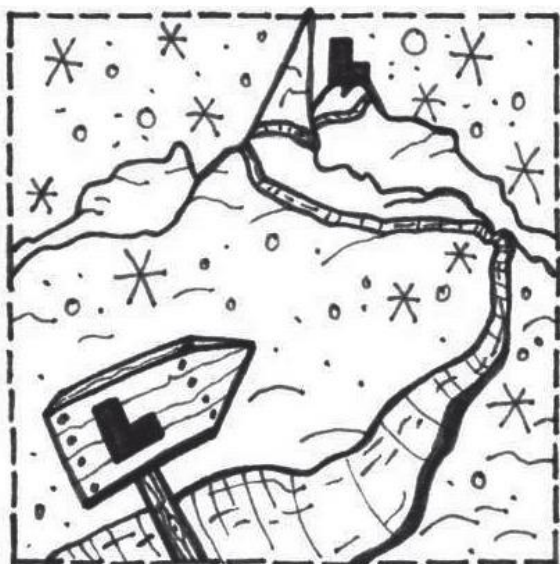
PŘIPRAV SE NA ZMĚNY POČASÍ.

VEZMI SI DO HOR PEVNÉ BOTY.

NIC NETRHEJ ANI NELÁMEJ!

NEŠLAPEJ NA ŽIVOČICHY.

NIC NEHÁZEJ NA ZEM!

CHOŤ PO ZNAČENÝCH CESTÁCH.

NA TÚRU NECHOŤ SÁM.

ŠETŘI SVOJE SÍLY.

DĚLEJ JEN TO, CO ZVLÁDNEŠ.

NEMOTEJ SE NA SVAHU!

Str. 76: Cíl cesty, str. 73. Pepa jel k babičce a dědečkovi na Šumavu - do hor.

Str. 76/*: Poměrně náročný úkol na správné skloňování podstatných jmen
(...zaváté čím: sněhem, rampouchy, listím, kouřem...)

Zimní krajina (vodovky a sníh otisk zátky bílou temperou) **Mgr. Hana Slaná**

Práce s tabulkou str. 78. Mgr. Hana Slaná

Označ zeleně názvy živočichů.

LOV	LEV	VŮL	PÁV	kov
VANA	VATA	VODA	SOVA	VALÍ
VOLÁ	VOSA	NOVÁ	MÁVÁ	víko
LEVÁ	visí	VÍLA	VEDE	LOVÍ
VOUSY	VIDLE	DOMOV	VANDA	VYDRA

Pak složit A4 na osm dílků. Do každého okénka napsat a nakreslit zvíře, zvířat je jen šest, kdo stihá, dokreslí další 1-2 a napíše název.

!!! Poskládáním papíru na 8 dílů, vznikne perfektní přehledná práce, bez linkování nebo náhodném kreslení v prostoru. Jsou přesně vidět řádky i sloupce, což lze využít při prezentaci, kontrole...

Str. 79-82: PÍSMENO CH, ZIMNÍ KRAJINA, POČASÍ

Písmenko CH nás probudí, vytvářet písmenka z několika těl, z rukou. Vymýšlet slova, která na CH začínají, zná někdo jméno nebo příjmení?

PŘEDVĚST: Smát se, až se za břicha popadáme. (CHACHACHA, CHECHECHE, CHICHICHI.) **To se samozřejmě moc líbilo.** Co znamená, že **SMÍCH LÉČÍ?**

HÁDANKY - SLOVA NA CH (možno předvádět, malovat, vysvětlit...)

Co to je? CHUMELNICE, CHOBOTNICE, CHÝŠE, CHATA, CHLAD, CHŘIPKA, CHOROBA, CHLADNIČKA.

Str. 80/1 Možno vyrobit kartičky H, CH a buď je zvedat (při diktátu slov), nebo přikládat na slova napsaná na kartách.

Str. 81/3 TAJENKA: Sněhulák se jmenuje HORYMÍR. Co nám jméno sněhuláka napovídá? Další jména, která obsahují část - MÍR (JAROMÍR, MOJMÍR...). Vymýšlet jiná jména pro sněhuláka začínající hláskou H.

Mgr. Lenka Danková: SNĚHULÁCI (ANILINKY, SŮL)

V NOCI PADAL SNÍH. RÁNO HURÁ VEN!

ZE 3   POSTAVÍME VELIKÉHO .

MÍSTO MU DÁME STARÝ .

MÍSTO A DOSTANE .

MÍSTO BUDE MÍT .

MÍSTO VEZME .

KOLEM HLAVY MU OMOTÁME .

OKOLO LETÍ A VOLÁ NA :

„BUDE TI ZIMA! NEMÁŠ ANI !“

DĚTI CHTĚJÍ POMOCI.

ZA MINUTU VYBÍHÁ DĚDA JEN V A .

ZLODĚJ MU PRÝ SEBRAL A TEPLOU .

DĚDA UVIDÍ A POVÍDÁ:

„ ABY TO VZAL. TEN JSEM CELÝ JÁ!“

Str. 83-84: PÍSMENO B, TÉMA BOBY, BOBOVÁNÍ

Pokud by počasí dovolilo, ideální vyzkoušet některý zimní sport „naživo“.

Hlasová výchova

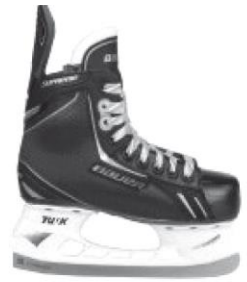
Předvádět, co říkáme, když je nám zima (BRRRRRRRRRR); když někoho strašíme (BUBUBUBU); jak dělá kráva, ovečka, tele, býk...

BUBUBU (čeho se bojím); Sněhuláček bubáček

B vytvořené z dětí (Mgr. Tereza Jobánková)

Zimní sportovní vybavení – pojmenovávat, hledat, co k sobě patří, přiřazovat ke sportům.

Str. 85-87: PÍSMENO Ž - ZIMNÍ SPORTY, LYŽE, LYŽOVÁNÍ

HÁDANKY na zimní sporty (vybavení). *Myslím si zimní sport, potřebuji k němu lyže. (LYŽOVÁNÍ).*

Možno třídit obrázky v řadách a určovat, co do řady nepatří, případně doplňovat neúplné řady (sportovní náčiní, zimní oblečení, znaky zimy apod.)

Tvořit věty, co kdo dělá: *Bruslař bruslí na bruslích. Hokejista hraje hokej hokejkou a pukem. Lyžař lyžuje na lyžích...* Možno doplňovat další potřebnou „výzbroj a výstroj“, další zimní sporty (lety na lyžích, biatlon, krasobruslení, rychlobruslení - podle zájmu dětí). Možno přidat i jména nejúspěšnějších zimních sportovců současnosti (Martina Sáblíková, biatlonisté, Ester Ledecká).

Který sport nejvíc láká tebe a proč? K čemu je sportování (pohyb) pro člověka dobrý? Vlastní zážitky ze zimních sportů.

Str. 86/1, 2: Bezpečnost při zimních sportech

Text v učebnici číst, reprodukovat a sehrát po rolích.

Ošetřit naražené koleno („ledovat“ a zavázat).

Výtvarná výchova: Malovat zimní sportovce (nebo vystříhnout z časopisů a vytvořit koláž i s popisky).

3. MALUJ.

JSOU TU HORY.

CHUMELÍ.

PEPA MÁ LYŽE.

ÁJA MÁ BOBY.

JSOU TU HORY.
CHUMELÍ.
PEPA MÁ LYŽE.
ÁJA MÁ BOBY.

Str. 89-92: PÍSMENA Ž, Š, Č- téma ZIMNÍ OBLEČENÍ

Vybarvit háčky u jednotlivých písmen:

Ž = žlutý, Š = šedý, Č = červený. Vytvořit „hošíka háčka“ a „holčičku čárku“, dát jim jména.

Vyrobili jsme si „panáčky“ na špejlích a používali je. Říkala jsem slova a děti zvedaly panáčky podle toho, jaké znaménko(a) slyšely (červené komentáře: Mgr. Romana Tylečková, ZŠ Krmelín).

JAZYKOLAMY:

Strýček Šusta suší švestky.

Šel pštros s pštrosicí a s pštrosácaty pštrosí ulicí, do pštrosáčárny.

Čimčarára, čim, čim, čim! Čímpak mluvíš, číčo, čím? Přece hlasem kočičím!

VE ŠKOLE JE VŠECHNO TIŠE,
VRABEC NA TABULI PÍŠE.
ČÍMČARÁRA, ČÍM TA ČÁRA?
KŘÍDOU, PANE VRABČE!
DĚKUJI TI, CHLAPČE!

Str. 89/hvězdička

Význam slova CAP = starý kozel. Které slovo nemá obrázek? - LÍSKA. Co to je líska? Co na ní roste? Ukázat si (ochutnat) lískový ořech.

Str. 90/1: Kroužkovat písmena barvami, jako jsme označili háčky na str. 6.

Str. 90/2

SPOLEČNĚ TRÉNOVAT, JAK POZORNĚ ČÍST A OPRAVOVAT PO SOBĚ PSANÝ TEXT, ABY ŽÁCI NEZAPOMÍNALI NA DIAKRITIKU.

Opět jsme využili „panáčky“, kontrolovali si pak ve dvojici. Velký problém mají děti s vadou řeči. **Mgr. Romana Tylečková**

Osvědčilo se mi učit děti, aby si všimly, kolik znamének má slovo. Jakmile slovo dopíše, hned doplní znaménka. Např. slovo košík má 2 znaménka, háček nad „s“ a čárku nad „í.“ Kontrolujeme, zda všichni mají 2 znaménka. (**Mgr. L. Syrová**)

Nejdřív učíme děti kontrolovat diakritiku společně, později mohou pracovat ve dvojici (dvojice přečte slovo, spočítá znaménka, každý sám napíše slovo a zkontroluje si).

Začít opisem 4-5 slov, na kterých to natrénujeme a dávku postupně zvyšujeme.

Žák má do konce 1. třídy najednou psát, opisovat, přepisovat cca 10 slov (cca 10 minut psaní).

ČÍM DŘÍVE SE DĚTI NAUČÍ POZORNĚ KONTROLOVAT SVŮJ PÍSEMNÝ PROJEV PŘI OPISU - SLOVO PO SLOVĚ, PÍSMENKO PO PÍSMENKU, TÍM LÉPE.

Str. 91/1

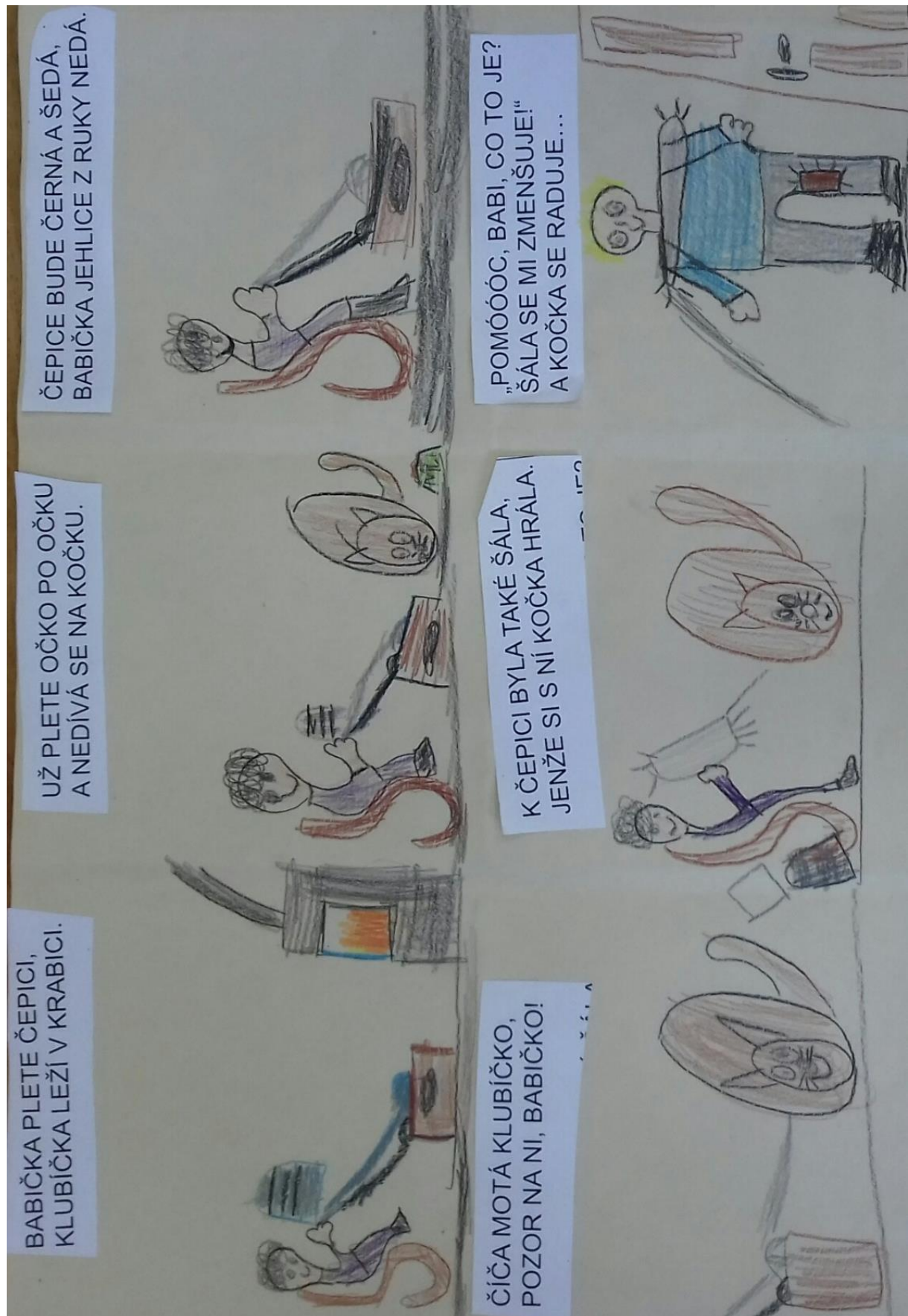
Detektivní čtení s předvídáním a dokončováním děje. Podporujeme různá řešení. Význam slova OČKA (při pletení, na punčoše, na obličejích - ukázat). Co prozradí naše oči? Předvést smutné oči, veselé oči.

Tvořit věty, co ráda dělá naše babička - lze i předvádět pantomimou.

Možno udělat jako PÁTRAČKU A DĚTI HLEDAJÍ PO TŘÍDĚ ČÁSTI BÁSNĚ, DÁVAJÍ DOHROMADY A ČTOU. (

Nebo mohou dvojice dostat 1 sloku rozstříhanou na slova a obrázky – složí, nalepí, přečtou...

Možno vytvoriť také vlastné obrázkový príbeh s ilustraciami. **Mgr. Hana Slaná**

PROCVIČOVÁNÍ Ž, Š, Č:

Přečíst, doplnit neúplná jména, rozstříhat na kartičky a hledat dvojice.

ZITA	__ITA	TEREZA	TERE__A
ZORA	__ORA	ZUZANA	__U__ANA
SILVA	__ILVA	ŽANETA	__ANETA
BORIS	BORI__	SABINA	__ABINA
DENIS	DENI__	ŠIMON	__IMAN
SAM	__AM	JONÁŠ	JONÁ__
SAŠA	SA__A	ANEŽKA	ANE__KA
ALEŠ	ALE__	MARCEL	MAR__EL
LUCIE	LU__IE	EMIČKA	EMI__KA
CYRIL	__YRIL	EVIČKA	EVI__KA
CILKA	__ILKA	PEPÍČEK	PEPÍ__EK
ČENDA	__ENDA	ELIŠKA	ELI__KA
LEOŠ	LEO__	LUKÁŠ	LUKÁ__

Str. 92/1

Děti mohou přepsat některá slova. Kontrolu provádějí VE DVOJICÍCH (společně slovo přečíst s pečlivou výslovností, prstem ukazovat diakritiku, hlasitě vyslovit dané písmeno a vzájemně si kontrolovat.

Děti hledaly názvy živočichů, části oblečení. Daná slova skládaly z písmen, „rychlíci“ malovali ke slovům obrázek. (Mgr. Romana Tylečková)

Ukázka: Mgr. Tereza Kolátorová. VLOČKA

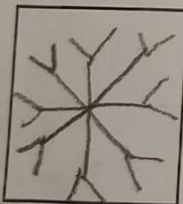
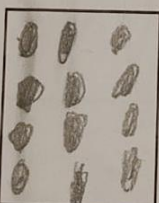
VYBARVI PÍSMENKA. V = ČERVENÁ; K = MODRÁ; Z = ZELENÁ; N = ŽLUTÁ

VLOČKA
OBLOHA JE CELÁ ŠEDÁ,
VLOČKA NA ZEM CESTU HLEDÁ.
A KDYŽ SPADNE, MALIČKÁ,
SVÍTÍ JAKO HVĚZDIČKA.

VYTVOŘ Z BÁSNIČKY MALOVANÉ ČTENÍ.

VLOČKA

OBLOHA JE CELÁ ,

 NA ZEM HLEDÁ.

A KDYŽ SPADNE, MALIČKÁ,

SVÍTÍ JAKO

PÍSMENO F: STR. 93-95

Motivace: Fouká silný vítr a já jsem vysoký strom, malé dítě, ptáček, list – předvést pohybem. „Pohybovat se ve větru“ (vánek, vítr, vichřice).

HMATOVÉ PEXESO (VĚCI V KUFRU): Každý žák přinese 2 stejné věci. Ideální by bylo, kdyby některé názvy obsahovaly hlásku F (fazole, knoflíky, fixy, fotky apod.) Věci dáme do starého kufru. Žáci postupně šmátrají v kufru a snaží se v časovém limitu nahmatat dvě stejné věci. Ty vytáhnou a pojmenují.

VARIANTA: Děti mohou dát věci za záda a snažit se popsat, co drží. Ostatní hádají název věci.

Jména s písmenem F - ze třídy i další. Podoby slova František, Františka.

Ve výtvarné výchově jsme dělali vítr - nastříhali jsme si různé druhy papíru i celofánu na proužky, ty stočili a nalepovali k velké větrné puse. (R. Tylečková)

Str. 94/1

Hádat, co by mohlo být na půdě ve starém kufru. Lze využít MARTĀNŠTINU, tzn., že žák svoje slovo hláskuje.

V kruhu na koberci každý žák řekl svou věc ze starého kufru mart'ansky, ostatní hádali. Šlo jim to bezva! A moc je to bavilo.

Nakonec jsem řekla svou věc marťansky já a děti ji měly nakreslit, nesměly její název vyslovit, prozradit. Pro některé to byl trochu oříšek, než si to několikrát přeříkali, ale zvládli to všichni. Moje věc - OBRÁZKOVÁ KNÍŽKA. (Mgr. Romana Tylečková)

Str. 95/1: Čtení po rolích.

Rodinné fotky: Členové rodiny - názvy.

PÍSMENO G: str. 96-97

PANTOMIMA: Můj koníček, záliba, co rád/a dělám ve volném čase. Třídít záliby na sportovní, výtvarné, hudební, technické aj.

V KRUHU: Jak jsem ke své zálibě přišel/a? Jakého koníčka bych chtěl/a mít po svých rodičích, prarodičích? Mám nějaký vzor (IDOL)? Proč je vhodné mít nějakého koníčka, zálibu? Co dělají děti, které žádného koníčka nemají?

Pokud by děti měly fotky, kdy provozují svého koníčka, možno udělat výstavu.

Dokončovat větu: Ve volném čase nejraději... Možno hrát jako komunikativní hru Přijela tetička z Ameriky. V kroužku: jeden žák řekne, co rád dělá, druhý zopakuje a přidá svého koníčka.

Hudebně pohybová: Já jsem muzikant a přicházím k vám z české země.

Str. 97: Přidělit žákům věty. Žáci si větu přečtou a předvedou ostatním. Hledat dané činnosti v textu a přiřazovat je členům Pepovy rodiny.

HRAJI FOTBAL.

FANDÍM PŘI FOTBALE.

HRAJI TENIS.

HRAJI HOKEJ.

HRAJI NA FLÉTNU.

Str. 99: PROPOJENÍ VELKÝCH A MALÝCH PÍSMEN

Zaměříme se na tvary písmen velkých i malých, které jsou stejné nebo podobné. Zdůvodníme, proč malé l je zde „patkové“, se kterým písmenkem by se nám mohlo plést (I). Můžeme využít různé kartičky, pátračky, kdy děti hledají písmenka, skládají k sobě dvojice (malé - velké), píší je na tabulky, vymýšlejí slova...